

Seurattu SDK 476/2022 saakka.

25.1.1993/57

Laki yksityishenkilön velkajärjestelystä

Katso tekijänoikeudellinen huomautus [käyttöehdoissa](#).

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Lain tarkoitus ja suhde muuhun lainsäädäntöön

Maksukyvyttömän yksityishenkilön (*velallisen*) taloudellisen tilanteen korjaamiseksi voi tuomioistuin määrätä hänen velkojaan koskevista järjestelyistä (*velkajärjestely*) ja vahvistaa hänelle hänen maksukykyään vastaavan maksuohjelman niin kuin tässä laissa säädetään.

Takaus- ja vakuusvastuun järjestelystä ilman velkajärjestelyä säädetään 10 luvussa.

Tämän lain säännöksiä sovelletaan sen estämättä, mitä muualla laissa säädetään velkojan oikeudesta maksuun, velan perimistöimiin tai toimiin velan maksun turvaamiseksi.

Jos asiassa on maksukyvyttömyysmenettelyistä annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2015/848 tarkoitettu liittymä toiseen jäsenvaltioon, johon mainittua asetusta sovelletaan, tämän lain sijasta sovelletaan, mitä mainitussa asetuksessa säädetään. ([16.6.2017/366](#)).

2 §

Soveltamisala ja kansainvälinen toimivalta ([16.6.2017/366](#))

Velkajärjestely sekä takaus- ja vakuusvastuun järjestely voidaan myöntää henkilölle, jonka pääintressien keskus on Suomessa. Pääintressien keskuksen määräytymisestä säädetään maksukyvyttömyysmenettelyistä annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2015/848. ([16.6.2017/366](#)).

Tämän lain soveltamisesta velalliseen, joka harjoittaa elinkeinotoimintaa, säädetään 7 luvussa.

3 §

Määritelmiä

Tässä laissa tarkoitetaan:

- 1) *velkajärjestelyn alkamisella* sitä ajankohtaa, jona tuomioistuin on tehnyt päätöksen velkajärjestelyn aloittamisesta;
- 2) *maksukyvyttömyydellä* sitä, että velallinen muuten kuin tilapäisesti on kykenemätön maksamaan velkojaan niiden erääntyessä;
- 3) *velkajärjestelyn piiriin kuuluvalla velalla* kaikkia velallisen velkoja, jotka ovat syntyneet ennen velkajärjestelyn alkamista, mukaan luettuina vakuusvelat ja velat, joiden peruste tai määrä on ehdollinen tai riittävä taikka muusta syystä epäselvä, sekä edellä tarkoitetuille veloille velkajärjestelyn alkamisen ja maksuohjelman vahvistamisen välisenä aikana kertyvää korkoa ja velallisen maksettavaksi määrättyjä tällaisten velkojen perimis- ja täytäntöönpanokuluja;

4) *esinevakuusoikeudella* omistuksenpidätystä ja muuta omistukseen perustuvaa vakuutta, panttioikeutta irtaimen tai kiinteään omaisuuteen sekä takaisinotto-oikeutta ja kohteeseensa etuoikeuden tuottavaa pidätysoikeutta;

5) *vakuusvelalla* sellaista velkajärjestelyn piiriin kuuluvaa velkaa, jonka vakuudeksi velkojalla on kolmansiin nähden tehokas esinevakuusoikeus velalliselle kuuluvaan tai velallisen hallinnassa olevaan omaisuuteen, siltä osin kuin vakuuden arvo velkajärjestelyn alkaessa olisi riittänyt kattamaan velkojan saatavan määrän rahaksimuuttokustannusten ja paremmalla etuoikeudella suoritettavien saatavien vähentämisen jälkeen;

6) *vakuusvelkojalla* vakuusvelan velkojaa;

7) *tavallisella velalla* muuta kuin vakuusvelkaa;

8) *velallisen omistusasunnolla* velallisen tai hänen perheensä vakituksena asuntona käyttämää huoneistoa, jonka hallintaan oikeuttavat osakkeet tai osuudet velallinen omistaa yksin tai yhdessä toisen henkilön kanssa tai jonka hallinta perustuu asumisoikeussopimukseen, taikka velallisen yksin tai yhdessä toisen henkilön kanssa omistamaa kiinteistöä tai vuokramaalla olevaa rakennusta, jolla velallinen tai hänen perheensä vakituisesti asuu;

9) *etuoikeutetulla elatusapuvelalla* velallisen lapselle suoritettavaa viimeisen vuoden aikana ennen velkajärjestelyn alkamista erääntynyttä elatusapuvelkaa, lukuun ottamatta lapselle maksetun elatustuen takaisinperintään perustuvaa velkaa, sekä sanottuna aikana erääntynyttä velkaa, jota velallinen on velvollinen suorittamaan lapselle vahingonkorvauslain (412/74) 5 luvun 4 §:n perusteella.

Jos velallisen omistusasunto on velkajärjestelyn alkaessa vakuutena kolmannen henkilön velasta, tästä aiheutuvaan vastuuseen sovelletaan vastaavasti, mitä velallisen vakuusvelasta säädetään.

Sakko ja muu sakon täytäntöönpanosta annetun lain (672/2002) 1 §:ssä tarkoitettu rahamääräinen seuraamus kuuluvat velkajärjestelyn piiriin, jos sellainen on määrätty teosta, johon velallinen on syyllistynyt ennen velkajärjestelyn alkamista. Yhteinen sakkorangaistus kuuluu velkajärjestelyn piiriin, jos joku teoista on tehty ennen velkajärjestelyn alkamista. (8.12.2006/1088).

2 luku

Velkajärjestelyä koskevia yleisiä säännöksiä

4 §

Maksukyvyyn arviointi

Velallisen maksukykyä arvioitaessa on otettava huomioon:

1) velallisen varallisuuden rahaksi muuttamisesta saatavat varat;

2) velallisen tulot sekä hänen ansaintamahdollisuutensa ottaen huomioon hänen ikänsä, työkykynsä ja muut olosuhteet;

3) velallisen välttämättömät elinkustannukset;

4) velallisen elatusvelvollisuus; sekä

5) muut velallisen taloudelliseen asemaan vaikuttavat seikat.

Oikeusministeriön asetuksessa säädetään tarkemmin velallisen maksukykyä arvioitaessa huomioon otettavista seikoista. Asetuksen rahamääriä velallisen välttämättömistä elinkustannuksista tarkistetaan siten kuin kansaneläkeindeksistä annetussa laissa (456/2001) säädetään. Tarkistetut rahamäärät pyöristetään ylöspäin lähimpään euroon ja julkaistaan vuosittain marraskuun aikana säädöskokoelmassa oikeusministeriön asetuksella. (8.12.2006/1088).

5 §

Tulojen ja varallisuuden käyttäminen velkojen suorituksiksi

Velkajärjestelyssä velallisen on käytettävä velkojensa suoritukseksi kaikki ne tulot, joita hän ei tarvitse välttämättömiin elinkustannuksiinsa ja elatusvelvollisuudesta aiheutuviin menoihin (*maksuvara*).

Velallisen perusturvaan kuuluva varallisuus voidaan muuttaa rahaksi vain 15, 29 ja 33 §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa. Perusturvaan kuuluvaan varallisuuteen luetaan velallisen omistusasunto, hänen ja hänen perheensä kohtuullinen asuntoirto- ja huolto- ja kohtuullisen tarpeen mukaiset henkilökohtaiset tavarat sekä työvälineet ja niihin rinnastettavat esineet, joita velallinen tarvitsee toimeentulonsa turvaamiseen. Jos velallisella on muuta varallisuutta, se on aina käytettävä velkojen suoritukseksi.

Velallisen on luovuttava muusta kuin perusturvaansa kuuluvasta omaisuudesta, joka on luovutettu hänen hallintaansa osamaksu- tai vuokrausluottosopimuksen nojalla.

6 §

Velallisen tietojenantovelvollisuus

Velallinen on velvollinen antamaan tuomioistuimelle ja velkojille sekä selvittäjälle, jos sellainen on määrätty, kaikki tarpeelliset tiedot velkajärjestelyn kannalta merkityksellisistä seikoista.

7 §

Velallisen myötävaikutusvelvollisuus

Velkajärjestelyä haettuaan ennen maksuohjelman vahvistamista velallinen saa käyttää varojaan vain välttämättömiin elinkustannuksiin ja niihin menoihin, jotka hän on oikeutettu suorittamaan 12 §:n 2 momentin nojalla. Velallinen ei myöskään saa tehdä uutta velkaa, ellei se ole hänen toimeentulonsa turvaamiseksi välttämätöntä tai 25 §:n 2 momentista johdu muuta. Ennen velkajärjestelyn alkamista velallinen voi tämän pykälän estämättä käyttää varojaan myös niihin menoihin, jotka hän on velvollinen suorittamaan.

Velallinen on velvollinen myötävaikuttamaan siihen, että velkajärjestely voidaan asianmukaisesti toteuttaa ja että selvittäjä voi asianmukaisesti hoitaa tehtävänsä. Velkajärjestelyä haettuaan velallisen tulee pyrkiä ylläpitämään maksukykyään ja ryhtyä sellaisiin toimenpiteisiin maksukykyensä parantamiseksi, joita häneltä kohtuudella voidaan edellyttää. (24.1.1997/63).

Maksuohjelman aikana velallisen on velkojan pyynnöstä esitettävä selvitys 35 a §:ssä tarkoitetun lisäsuoritusvelvollisuuden perusteena olevista seikoista. Maksuohjelman keston päätyttyä selvitys on esitettävä vielä pyynnöstä, joka on tehty ennen kuin ohjelman keston päättymisestä on kulunut kolme kuukautta. Velallisen on esitettävä selvityksensä ilman aiheetonta viivytystä. (30.12.2002/1273).

8 §

Hakija

Velkajärjestely tulee vireille velallisen hakemuksesta.

Aviopuolisot, yhteisvastuulliset kanssavelalliset sekä velallinen ja takaaja voivat hakea velkajärjestelyä yhdessä.

Velkajärjestelyn hakemisesta säädetään 8 luvussa.

3 luku

Velkajärjestelyn aloittaminen

9 § (25.5.2022/389)

Edellytykset

Velkajärjestely voidaan myöntää velalliselle, joka on maksukyvytön eikä kohtuudella kykene parantamaan maksukykyään voidakseen selviytyä veloistaan aiheutuvista menoista, jos:

1) maksukyvyttömyyden pääasiallisena syynä on velallisen maksukykyyn olennainen heikentyminen sairauden, työkyvyttömyyden, työttömyyden tai muun olosuhteiden muutoksen vuoksi pääasiassa ilman velallisen omaa syytä; tai

2) velkajärjestelyyn on muuten kuin 1 kohdassa tarkoitettulla perusteella painavat perusteet ottaen huomioon velkojen ja niihin liittyvien velvoitteiden määrä suhteessa velallisen maksukykyyn.

Velkajärjestely voidaan 1 momentissa säädetyn estämättä myöntää myös maksukyvyttömälle velalliselle, jolla on hänen aiemmin harjoittamaansa elinkeinotoimintaan liittyviä velkoja.

L:lla 389/2022 muutettu 9 § tulee voimaan 1.7.2022. Aiempi sanamuoto kuuluu:

9 §

Edellytykset

Velkajärjestely voidaan myöntää velalliselle, joka on maksukyvytön, jos:

1) maksukyvyttömyyden pääasiallisena syynä on velallisen maksukyvyyn olennainen heikentyminen sairauden, työkyvyttömyyden, työttömyyden tai muun olosuhteiden muutoksen vuoksi pääasiassa ilman velallisen omaa syytä; tai

2) velkajärjestelyyn on muuten painavat perusteet ottaen huomioon velkojen ja niihin liittyvien velvoitteiden määrä suhteessa velallisen maksukykyyn,

eikä velallinen kohtuudella kykene parantamaan maksukykyään voidakseen selviytyä veloistaan aiheutuvista menoista.

9 a § (25.5.2022/389)

Velkajärjestelyn estyminen väliaikaisesta syystä

Jos velallisella ei väliaikaisena pidettävästä syystä ole maksuvaraa tai velallinen ei sellaisen syyn vuoksi kykene maksuvarallaan maksamaan tavallisia velkojaan vähäisenä pidettävää määrää enempää, velkajärjestelyä ei voida myöntää. Syyn väliaikaisuutta ja maksuvaran määrää arvioitaessa on otettava huomioon erityisesti velallisen ansaintamahdollisuudet. Syytä ei voida pitää väliaikaisena, jos maksuvaran puuttuminen tai vähäisyys johtuu työttömyydestä, joka on yhtäjaksoisesti tai vähäisin keskeytyksin kestänyt yli 12 kuukautta.

Mitä 1 momentissa säädetään, ei sovelleta yksityisenä elinkeinon- tai ammatinharjoittajana elinkeinotoimintaa harjoittavaan velalliseen eikä velalliseen, jolla on hänen aiemmin harjoittamaansa elinkeinotoimintaan liittyviä velkoja. Elinkeinotoimintaa edelleen harjoittavaa velallista koskevista velkajärjestelyn lisäedellytyksistä säädetään 7 luvussa.

L:lla 389/2022 muutettu 9 a § tulee voimaan 1.7.2022. Aiempi sanamuoto kuuluu:

9 a § (19.12.2014/1123)

Velkajärjestelyn estyminen väliaikaisesta syystä

Jos velallisella ei väliaikaisena pidettävästä syystä ole maksuvaraa tai velallinen ei sellaisen syyn vuoksi kykene maksuvarallaan maksamaan tavallisia velkojaan vähäisenä pidettävää määrää enempää, velkajärjestelyä ei voida myöntää. Syyn väliaikaisuutta ja maksuvaran määrää arvioitaessa on otettava huomioon erityisesti velallisen ansaintamahdollisuudet. Syytä ei voida pitää väliaikaisena, jos maksuvaran puuttuminen tai vähäisyys johtuu työttömyydestä, joka on yhtäjaksoisesti tai vähäisin keskeytyksin kestänyt yli 18 kuukautta.

Mitä 1 momentissa säädetään, ei sovelleta yksityisenä elinkeinon- tai ammatinharjoittajana elinkeinotoimintaa harjoittavaan velalliseen. Elinkeinotoimintaa harjoittavaa velallista koskevista velkajärjestelyn lisäedellytyksistä säädetään 7 luvussa.

10 §

Velkajärjestelyn yleiset esteet

Jollei 10 a §:stä muuta johdu, velkajärjestelyä ei voida myöntää, jos: (30.12.2002/1273).

1) velalliselle on määrätty rikoksen perusteella maksuvelvollisuus eikä velkajärjestelyn myöntämistä voida pitää perusteltuna velan määrä, rikoksen laatu, vahingon kärsineen asema ja muut seikat huomioon ottaen; (24.1.1997/63).

2) velallinen on epäiltynä esitutkinnassa tai syytteessä rikoksesta taikka hänen syykseen on luettu rikos, ja hänelle voidaan määrätä rikoksen perusteella maksuvelvollisuus, eikä velkajärjestelyn myöntämistä voida pitää perusteltuna velan määrä, rikoksen laatu, vahingon kärsineen asema ja muut seikat huomioon ottaen; (19.12.2014/1123).

3) merkittävänä pidettävää velkaa on syntynyt elinkeinotoiminnassa, jossa on menetelty törkeän sopimattomasti velkojia kohtaan tai laiminlyöty olennaisesti muusta kuin maksukyvyttömyydestä johtuvasta syyistä lakisääteisiä velvollisuuksia tai joka on ollut pääasiallisesti keinottelunluonteista; (19.12.2014/1123).

4) velallinen on olemassa olevien tai odotettavien taloudellisten vaikeuksiensa vuoksi sopimattomasti heikentänyt taloudellista asemaansa tai suosinut jotakuta velkojaa taikka muutoin järjestellyt taloudellista asemaansa velkojien vahingoittamiseksi, tai on todennäköisiä syitä epäillä velallisen menettelleen näin; (24.1.1997/63).

5) velallinen on ulosottomenettelyssä pakoillut, salannut tulojaan tai varojaan taikka antanut niistä vääriä tai harhaanjohtavia tietoja;

6) velallinen on tahallaan antanut velkojalle taloudellisesta asemastaan vääriä tai harhaanjohtavia tietoja, jotka ovat olennaisesti vaikuttaneet luoton myöntämiseen, ja velallisen menettelyä on luoton määrä ja muut olosuhteet huomioon ottaen pidettävä erityisen moitittavana;

7) velkojen perusteesta ja syntyolosuhteista, velallisen tavasta hoitaa talouttaan tai muista seikoista voidaan päätellä olevan todennäköistä, että velallinen on velkaantunut harkitusti velkajärjestelyä silmällä pitäen tai velallisen velkaantumiseen johtaneita toimia voidaan kokonaisuutena arvioiden pitää piittaamattomina ja vastuuttomina ottaen huomioon velallisen ikä, asema ja muut olosuhteet sekä se, ovatko luotonantajat toimineet vastuullisesti; (19.12.2014/1123).

8) velallinen on velkajärjestelyä varten antanut taloudellisesta asemastaan vääriä tai harhaanjohtavia tietoja, laiminlyönyt 6 §:ssä säädetyn tietojenantovelvollisuutensa tai 7 §:ssä säädetyn myötävaikutusvelvollisuutensa, rikkonut 12 §:ssä säädetyn maksu- ja vakuudenasettamiskiellon tai muutoin menettelyllään tai laiminlyönnillään vaikeuttanut velkajärjestelyä; (19.12.2014/1123).

9 kohta on kumottu L:lla 25.5.2022/389, joka tulee voimaan 1.7.2022. Aiempi sanamuoto kuuluu:

9) on perusteltua syytä olettaa, että velallinen ei tulisi noudattamaan maksuohjelmaa; (19.12.2014/1123).

10) velalliselle on velkajärjestelyn hakemista edeltäneiden 13 vuoden aikana vahvistettu maksuohjelma tai tätä aikaisemmin vahvistettu maksuohjelma ei ole päättynyt; tai (25.5.2022/389).

L:lla 389/2022 muutettu 10 kohta tulee voimaan 1.7.2022. Aiempi sanamuoto kuuluu:

10) velalliselle on aikaisemmin vahvistettu maksuohjelma; tai (19.12.2014/1123).

11) yksityishenkilöiden välisen merkittävän vahingonkorvauksen, kauppahinnanpalautuksen tai muun vastaavan velan järjesteleminen olisi kokonaisuutena arvioiden kohtuutonta. (19.12.2014/1123).

10 a § (19.12.2014/1123)

Velkajärjestelyn myöntäminen yleisestä esteestä huolimatta

Velkajärjestely voidaan 10 §:ssä säädetystä esteestä huolimatta myöntää, jos siihen on painavia syitä ottaen erityisesti huomioon velallisen toimet velkojen maksamiseksi, velkaantumisesta kulunut aika ja muut velallisen olosuhteet sekä velkajärjestelyn merkitys velallisen ja velkojien kannalta.

11 § (19.12.2014/1123)

Velvollisuus selvittää mahdollisuus sovintoon ja velkojien myötävaikutusvelvollisuus

Ennen velkajärjestelyn hakemista velallisen on selvitettävä mahdollisuudet päästä velkojien kanssa sovintoratkaisuun velkojensa järjestelämisestä, jollei se ole ilmeisen tarpeetonta velallisen vähäisen maksukyvyyn, velkojien suuren lukumäärän, tuntemattomien velkojien tai muun syyn vuoksi.

Velkojan tulee hyvän luotonanto- ja perintätavan mukaisesti myötävaikuttaa sovinnon syntymiseen.

11 a § (24.1.1997/63)

Velkaantumiseen liittyvä selvitys

Velkajärjestelyä hakiessaan velallisen on esitettävä selvitys velan ottamisen syistä sekä tuloista ja varoista, joilla velat oli tarkoitus maksaa takaisin, sekä seikoista, jotka ovat aiheuttaneet hänen maksukyvyttömyytensä.

11 b § (19.12.2014/1123)

Velkaselvittely

Velkajärjestelyn hakemista ja velkatilanteen selvittämistä varten velkojan tulee kirjallisesti ilmoittaa velalliselle tämän pyynnöstä:

- 1) saatavan peruste, eräpäivä ja määrä pääomaan, korkoon ja velkojen perimis- ja täytäntöönpanokuluihin eriteltynä velallisen pyytämälle päivämäärälle laskettuna (*saldopäivä*);
- 2) jos velkojalla on useita saatavia, niitä koskeva tunnistetieto;
- 3) velan lopullisen vanhentumisen päivämäärä ja peruste;
- 4) vakuusvelan määrä ja annetut vakuudet;
- 5) velallisen lisäksi mahdolliset muut velasta vastuussa olevat;
- 6) maksuyhteystiedot;
- 7) puhelinnumero;
- 8) sähköpostiosoite tai muu sähköisen tiedonsiirron osoite, johon tässä laissa tarkoitettut tiedoksiannot ja ilmoitukset toimitetaan (*prosessiosoite*) tai postiosoite, jos velkoja ilmoittaa haluavansa käyttää postiosoitetta prosessiosoitteena; ja
- 9) muut velallisen pyytämät tiedot, jotka ovat tarpeen velkajärjestelyhakemuksen tai maksuohjelmaehdotuksen laatimista varten.

4 luku

Velkajärjestelyn hakemisen ja alkamisen oikeusvaikutukset

12 §

Maksu- ja vakuudenasettamiskielto

Velkajärjestelyn alettua velallinen ei saa maksaa velkajärjestelyn piiriin kuuluvaa velkaansa eikä asettaa siitä vakuutta.

Edellä 1 momentissa säädetty maksukiello ei koske etuoikeutettua elatusapuvelkaa. Velallinen voi myös kiellon estämättä suorittaa vakuusvelkojalle maksun velan ehtojen mukaisista, velkajärjestelyn alkamisen jälkeen eräännyvistä koroista ja muista luottokustannuksista. Velallisen varallisuuden rahaksimuutosta saaduista varoista voidaan maksaa rahaksimuutokustannukset ja velat, joista varallisuus on vakuutena. Tuomioistuimien tai selvittäjien määräämät, että velallinen saa maksukiellon estämättä maksaa määrältään vähäiset, tietyn markkamäärän alittavat velat, mikäli se on menettelyn kannalta tarkoituksenmukaista. (31.1.1995/113).

Vastoin 1 momentissa säädettyä kieltoa suoritettu maksu on palautettava. Vekselin ja shekin maksun palauttamisesta, maksun palauttamisesta, jos velkoja on maksun vuoksi palauttanut kolmannen asettaman vakuuden tai jos velasta oli takaus, kiellon vastaisesta panttauksesta ja muun vakuuden asettamistoimesta

sekä velkajärjestelyn alettua tehdystä kiinnityshakemuksesta on voimassa mitä yrityksen saneerauksesta annetun lain (47/93) 17 §:n 2 ja 3 momentissa säädetään.

12 a § (19.12.2014/1123)

Elinkeinonharjoittajia koskevat poikkeukset maksukielloon

Vakuusvelkojalla on 12 §:ssä säädetyn kiellon estämättä oikeus saada maksu velan ehtojen mukaisista, velkajärjestelyn alkamisen jälkeen erääntyvistä koroista ja muista luottokustannuksista. Velkoja ei voi saattaa voimaan ehtoa luottokustannusten ennenaikaisesta maksamisesta.

Edellä 12 §:ssä säädetyn kiellon estämättä elinkeinotoimintaa harjoittavan velallisen:

- 1) on maksettava työntekijöiden palkat ja työstä aiheutuneiden kustannusten korvaukset velkajärjestelyn alkamista edeltäneiltä kolmelta kuukaudelta;
- 2) on maksettava ennen velkajärjestelyn alkamista kertyneet työntekijöiden lomapalkat ja -korvaukset;
- 3) pankissa olevan luotollisen maksuliikennetilin tilisuhdetta ja velalliselle tulevien maksujen ohjaamista tällaiselle tilille voidaan jatkaa sekä lukea tilille kertyvät suoritukset pankin tiliin liittyvän luottosaatavan lyhennykseksi.

12 b § (19.12.2014/1123)

Vakuuden arvon suojaaminen velallisen harjoittaessa elinkeinotoimintaa

Vakuusvelkojalla on oikeus korvaukseen sellaisesta vakuusomaisuuden arvon alenemisesta velkojan vahingoksi, joka johtuu omaisuuden käyttämisestä velallisen elinkeinotoiminnassa 13 §:ssä tarkoitetun perintäkiellon tai 21 §:ssä tarkoitetun väliaikaisen perintäkiellon voimassaoloaikana. Suoritettu korvaus luetaan vakuusvelan lyhennykseksi.

Velallisen on pidettävä velkajärjestelyn piiriin kuuluvan velan vakuutena oleva, velallisen elinkeinotoiminnassa käytettävä perintäkiellon alainen omaisuus asianmukaisesti vakuutettuna vahingon varalta.

13 § (19.12.2014/1123)

Perintäkielto ja turvaamistoimet

Velkajärjestelyn alettua velalliseen ei saa kohdistaa toimenpiteitä maksukiellon piiriin kuuluvan velan perimiseksi tai sen suorittamisen turvaamiseksi. Jo aloitettuja toimenpiteitä ei saa jatkaa. Velalliseen ei tällaisen velan osalta myöskään saa kohdistaa maksuviivästyksen seuraamuksia. Tässä säädetyn kiellon piiriin kuuluvat muun muassa seuraavat toimenpiteet:

- 1) esinevakuusoikeuteen perustuvien rahaksimuutto- tai takaisinotto-oikeuksien käyttäminen tai muu vakuuden hyödyntäminen maksun saamiseksi;
- 2) velan irtisanominen ja velan perustana olevan sopimuksen irtisanominen tai purkaminen maksuviivästyksen vuoksi, lukuun ottamatta tililuottoa koskevan sopimuksen irtisanomista tai purkamista uuden velan pääämiseksi;
- 3) velallisella velkojalta olevan saatavan käyttäminen velkojan saatavan kuittaamiseen lukuun ottamatta veronkantolaissa (11/2018) tarkoitettua palautusten käyttämistä;
- 4) velkajärjestelyn piiriin kuuluvan velan maksun laiminlyöntiin perustuvan velalliselle haitallisen hallinnollisen päätöksen tekeminen.

(12.1.2018/26)

Kiellon vastainen toimi on tehoton. Jos vakuutena olevaa omaisuutta on kiellon vastaisesti luovutettu, luovutuksensaaja voi kuitenkin saada vilpittömän mielen suojan sen mukaan kuin erikseen säädetään. Kielto ei estä velkojaa panemasta vireille oikeudenkäyntiä tai muuta menettelyä oikeuden säilyttämiseksi tai täytäntöönpanoperusteen hankkimiseksi. Kielto ei myöskään estä velkojaa hakemasta velallisen omaisuutta

koskevaa viranomaisen päätöstä turvaamistoimenpiteestä ja päätöksen täytäntöönpanoa, ellei 4 momentista muuta johdu.

Velallisen omaisuutta koskeva, ennen velkajärjestelyn alkamista määrätty turvaamistoimi pysyy voimassa, jollei tuomioistuin toisin määrää tai 4 momentista muuta johdu. Ennen turvaamistoimen peruuttamista tai rajoittamista on toimenpidettä hakeneelle velkojalle varattava tilaisuus tulla kuulluksi.

Velkajärjestelyn alettua velallisen elinkeinotoiminnassa käyttämään omaisuuteen ei saa velkajärjestelyn piiriin kuluvan velan perusteella kohdistaa viranomaisen päätökseen perustuvaa turvaamistoimenpidettä. Ennen velkajärjestelyn alkamista määrätty turvaamistoimenpide lakkaa velkajärjestelyn alkaessa.

14 § (24.1.1997/63)

Velkojan oikeus periä saatava kolmannen asettamasta vakuudesta

Velkajärjestelyn alkaminen ei estä velkojaa perimästä velkaa takaajalta taikka kolmannen henkilön asettaman vakuuden arvosta eikä irtisanomasta tai muuten eräännyttämistä velkaa takaajan tai edellä tarkoitetun vakuuden asettajan osalta. Suorituksen vaatiminen takaajalta ei edellytä velalliseen kohdistettua eräännyttämistointa.

15 § (19.12.2014/1123)

Poikkeuksen myöntäminen perintäkiellosta

Tuomioistuin voi vakuusvelkojan vaatimuksesta myöntää velkojalle luvan 13 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettujen oikeuksien käyttämiseen, jos:

1) vakuutena oleva omaisuus ei kuulu velallisen perusturvaan eikä velallinen tarvitse sitä elinkeinotoiminnassaan, paitsi jos on ilmeistä, että velallinen ei kykene maksamaan velkojalle 29 §:n mukaan määräytyvää vakuusvelkaosuutta; tai

2) vaatimuksen perusteena on 12 a §:n 1 momentissa tai 12 b §:n 1 momentissa tarkoitettujen suoritusten taikka 12 b §:n 2 momentissa säädetyn vakuuttamisvelvollisuuden laiminlyönti, joka ei ole merkitykseltään vähäinen.

Päätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta, jollei tuomioistuin toisin määrää. Omistusasunnon rahaksimuuttoa voidaan vakuusvelkojan edellä tarkoitetusta vaatimuksesta huolimatta lykätä 35 §:ssä säädetyn edellytyksin.

16 §

Viivästyskoron kertyminen

Velkajärjestelyn alkaminen keskeyttää viivästyskoron kertymisen velkajärjestelyn piiriin kuuluvalla velalla. Sama koskee muunlaisia maksuviivästyksen seuraamuksia, jotka riippuvat viivästyksen kestosta.

17 §

Ulosmittauskielto

Velkajärjestelyn alettua velallisen omaisuutta ei saa ulosmitata velkajärjestelyn piiriin kuuluvasta velasta lukuun ottamatta etuoikeutettua elatusapuvelkaa. Kiellon vastainen ulosmittaus on tehoton.

Ulosmittaushakemuksen käsittely keskeytetään. Jos ulosmittaus on jo toimitettu, täytäntöönpano on keskeytettävä ja ulosottomiehen on säilytettävä haltuun ottamansa omaisuus. Jos ulosmitatun omaisuuden myynnistä on kuulutettu ennen velkajärjestelyn alkamista, omaisuus voidaan myydä ulosottolaissa säädettyssä järjestyksessä, jollei 3 momentista johdu muuta. Ulosottomiehen on säilytettävä ulosmittauksesta kertyneet tai kertyvät rahavarat, kunnes maksuohjelma vahvistetaan tai toisin määrätään.

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, maksukielto velallisen palkan, eläkkeen, elinkeinotulon tai muun toistuvaissuorituksen ulosmittaamiseksi on voimassa sen mukaan kuin ulosottokaassa säädetään, jollei tuomioistuin toisin määrää. Ulosottomiehen on lapselle suoritettavaa elatusapua lukuun ottamatta säilytettävä rahavarat, kunnes maksuohjelma vahvistetaan tai toisin määrätään. Varat, joita ei käytetä lapselle suoritettavaan elatusapuun tai selvittäjän saatavan suorituksiksi, tilitetään velalliselle vasta, kun maksuohjelma on lainvoimaisesti vahvistettu. (25.5.2022/389)

L:lla 389/2022 muutettu 2 momentti tulee voimaan 1.7.2022. Aiempi sanamuoto kuuluu:

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, maksukielto velallisen palkan, eläkkeen, elinkeinotulon tai muun toistuvaissuorituksen ulosmittaamiseksi on voimassa sen mukaan kuin ulosottolaissa säädetään, jollei tuomioistuin toisin määrää. Ulosottomiehen on lapselle suoritettavaa elatusapua lukuun ottamatta säilytettävä rahavarat, kunnes maksuohjelma vahvistetaan tai toisin määrätään.

Jos velalliselta ulosmitatun omaisuuden myynnistä on kuulutettu ennen velkajärjestelyn alkamista, tuomioistuin voi määrätä täytäntöönpanon keskeytettäväksi ja myynnin peruutettavaksi, jos:

- 1) omaisuus kuuluu velallisen perusturvaan tai velallinen tarvitsee sitä elinkeinotoiminnassaan; ja
- 2) on ilmeistä, että omaisuutta ei velkajärjestelyssä ole käytettävä velkojen suoritukseksi.

(19.12.2014/1123).

Jos täytäntöönpanoviranomaiselle on ennen velkajärjestelyn alkamista asetettu muutoksenhaun vuoksi vakuus ulosmittauksen tai muun täytäntöönpanon keskeyttämiseksi, ulosottomiehen on säilytettävä vakuus, kunnes maksuohjelma vahvistetaan tai toisin määrätään tai, jos vakuus on sivullisen asettama, vaadittaessa palautettava vakuus tälle.

18 §

Muu täytäntöönpano ja virka-apu

Velkajärjestelyn alettua ei saa panna täytäntöön päätöstä velallisen häätämisestä hallinnassaan olevasta huoneistosta, jota velallinen käyttää asuntonaan tai jota pääasiallisesti käytetään velallisen elinkeinotoiminnassa, jos häädön perusteena on huoneistosta suoritettavan, ennen velkajärjestelyn alkamista eräänntyneen vuokran tai muun vastikkeen suorittamatta jättäminen. Sama koskee asunto-osakeyhtiölain (1599/2009) nojalla tehtyä päätöstä velallisen asunnon ottamisesta yhtiön hallintaan. Tuomioistuin voi kuitenkin velkojan vaatimuksesta sallia täytäntöönpanon, jos sen estyminen olisi kohtuutonta ottaen huomioon toimenpiteet, joihin velkoja on ryhtynyt huoneiston osalta, tai jos on ilmeistä, että velallinen ei kykene maksamaan velkajärjestelyn alkamisen jälkeen eräänntyviä vuokria tai muita vastikkeita. (19.12.2014/1123).

Velkajärjestelyn alettua osamaksukaupasta annetussa laissa (91/1966) tarkoitettuun tavaran takaisinottoon tai tilitykseen saa antaa virka-apua vain, jos tavara ei kuulu velallisen perusturvaan eikä velallinen tarvitse sitä elinkeinotoiminnassaan tai jos velkojalle on annettu tämän lain 15 §:ssä säädetty oikeus käyttää 13 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettuja oikeuksiaan. Vastaavasti vireillä oleva takaisinotto ja tilitys on keskeytettävä, kunnes maksuohjelma vahvistetaan tai toisin määrätään. (19.12.2014/1123).

Velkajärjestelyn alettua ei saa ryhtyä sakon muuntorangaistuksen täytäntöönpanoon.

19 § (19.12.2014/1123)

Eräiden sopimusten asema

Velkajärjestelyn alettua velallinen voi irtisanoa vuokrasopimuksen tai muun sopimuksen, jossa velallinen on vuokralaisena tai jonka velallinen on kuluttajana tehnyt, päättymään kahden kuukauden kuluttua irtisanomisesta sopimuksen kestoja tai irtisanomista koskevien ehtojen estämättä. Velallinen ei irtisanomisaikaan kohdistuvan vuokran tai muun vastikkeen lisäksi ole velvollinen suorittamaan muuta korvausta sopimuksen ennaikaisen päättymisen vuoksi.

Edellä 1 momentista poiketen elinkeinotoimintaa harjoittavan velallisen vuokraaman pääasiallisesti elinkeinotoiminnassa käytettävän huoneiston vuokranantajalla on oikeus korvaukseen sopimuksen ennaikaisen päättymisen vuoksi. Korvaus käsittää omaisuuden hallinnan palauttamisesta aiheutuneet välttämättömät kustannukset sekä kohtuullisen korvauksen muusta vahingosta, jonka vuokranantaja osoittaa hänelle aiheutuvan. Korvaus on velkajärjestelyn piiriin kuuluvaa velkaa.

Vuokrausluottosopimuksen osalta noudatetaan mitä yrityksen saneerauksesta annetun lain 27 §:ssä säädetään.

Se, joka on ennen velkajärjestelyn alkamista tehdyllä sopimuksella sitoutunut suoritukseen elinkeinotoimintaa harjoittavalle velalliselle mutta jonka suoritus on velkajärjestelyn alkaessa täyttämättä, on 12 §:n estämättä oikeutettu saamaan maksun suorituksestaan, jos suoritusta voidaan pitää velallisen toiminnan kannalta tavanomaisena.

20 § (19.12.2014/1123)

Suhde konkurssiin

Jos silloin, kun hakemus velkajärjestelystä tehdään, on vireillä myös hakemus velallisen asettamisesta konkurssiin, konkurssihakemusta ei saa ratkaista ennen kuin päätös velkajärjestelyn aloittamisesta on tehty. Samoin on meneteltävä, jos velkajärjestelyä koskevan hakemuksen tultua vireille, mutta ennen asian ratkaisemista, tehdään hakemus velallisen asettamisesta konkurssiin. Jos velkajärjestely aloitetaan, konkurssihakemus raukeaa maksuohjelman tultua vahvistetuksi. Jos hakemus velkajärjestelystä hylätään tai asian käsittely päättyy muutoin kuin maksuohjelman vahvistamiseen, konkurssihakemuksen käsittelyä on jatkettava. Muutoksenhaun vaikutuksesta konkurssiin säädetään tämän pykälän 2 momentissa ja 63 §:n 2 momentissa.

Jos velallinen on hakenut tai ilmoittaa hakevansa muutosta päätökseen, jolla hakemus velkajärjestelystä on hylätty, 1 momentissa tarkoitettua tai myöhemmin vireille tullutta velallisen konkurssiin asettamista koskevaa hakemusta käsittelevä tuomioistuin voi velallisen vaatimuksesta lykätä päätöksen antamista konkurssiin asettamisesta siihen saakka, kunnes valitus on ratkaistu muutoksenhakutuomioistuimessa tai asian käsittely muusta syystä lakkaa. Edellytyksenä on, että lykkäämiseen on erityisen painava syy ottaen huomioon erityisesti ne perusteet, joihin velallinen on valituksessaan vedonnut tai joihin hän ilmoittaa vetoavansa. Lykkäämistä koskevaan päätökseen ei saa hakea muutosta. Jos velallinen asetetaan konkurssiin, tuomioistuin voi velallisen vaatimuksesta määrätä, että konkurssipesä ei saa myydä omaisuutta enempää kuin on välttämätöntä tappioiden välttämiseksi tai konkurssipesän hallinnosta ja omaisuuden hoidosta aiheutuvien kustannusten maksamiseksi ennen kuin velkajärjestelyä koskeva päätös on lainvoimainen tai asiassa toisin määrätään.

3 momentti on kumottu L:lla [25.5.2022/389](#), joka tulee voimaan 1.7.2022. Aiempi sanamuoto kuuluu:

Konkurssissa olevan velallisen hakemusta velkajärjestelystä ei voida ottaa tutkittavaksi ennen kuin konkurssissa on vahvistettu pesäluettelo.

Velkajärjestelyn alettua velallinen voidaan velkojan hakemuksesta asettaa konkurssiin vain, jos konkurssihakemus perustuu velkajärjestelyn alkamisen jälkeen syntyneen velan maksun laiminlyöntiin. Tällöin konkurssiin asettamista voidaan velallisen vaatimuksesta lykätä enintään kuukaudella, jos siihen on velkajärjestelyn jatkamisen kannalta erityisen painava syy. Lykkäämistä koskevaan päätökseen ei saa hakea muutosta. Jos velallinen asetetaan konkurssiin, velkajärjestely raukeaa.

20 a § (19.12.2014/1123)

Velkajärjestelyn alkamisen jälkeen syntynyt velka

Jos velallinen asetetaan konkurssiin hakemuksesta, joka on tehty ennen maksuohjelman päättymistä, velkajärjestelyn aloittamisen ja maksuohjelman vahvistamisen välisenä aikana syntyneet saatavat ja niille varojen tilittämiseen kertyvä korko maksetaan konkurssissa velkojien maksunsaantijärjestyksestä annetun lain ([1578/1992](#)) [3 §:ssä](#) tarkoitettujen saatavien jälkeen parhaalla etuoikeudella. Jos asian käsittely päättyy muutoin kuin maksuohjelman vahvistamiseen, edellä mainittu etuoikeus on velkajärjestelyn aloittamisen ja asian käsittelyn päättymisen välisenä aikana syntyneillä saatavilla ja niille varojen tilittämiseen kertyvällä korolla, jos hakemus konkurssiin asettamisesta on ollut vireillä velkajärjestelyn aloittamispäätöksen ja asian käsittelyn päättymisen välisenä aikana tai tehty kolmen kuukauden kuluessa asian käsittelyn päättymisestä. Maksamatta oleva velallisen maksuosuus selvittäjän palkkiosta ja korvauksesta sekä niille varojen tilittämiseen kertyvä korko maksetaan kuitenkin ensin.

21 §

Väliaikainen kieltö

Tuomioistuin voi velallisen hakemuksen tultua vireille velallisen vaatimuksesta määrätä 12, 13, 17 tai 18 §:ssä tarkoitettua kiellon olemaan väliaikaisena voimassa jo ennen velkajärjestelyn alkamista, jos siihen

harkitaan olevan tarvetta. Määräys voidaan antaa velkojia kuulematta, jos asian kiireellisuuden katsotaan sitä vaativan.

Päätökseen, jolla on määrätty 1 momentissa tarkoitettu väliaikainen kieltö, ei saa erikseen hakea muutosta. Jos tuomioistuin on hylännyt väliaikaista kieltöä koskevan vaatimuksen, päätökseen saa hakea erikseen muutosta vain, jos kieltöä on haettu velallisen perusturvaan kuuluvan tai velallisen elinkeinotoiminnassa tarvitseman omaisuuden rahaksimuuton estämiseksi. Velallisen muutoksenhakemus on toimitettava muutoksenhakemuksen käsittelevälle tuomioistuimelle viipymättä, ja valitus on otettava tuomioistuimessa tutkittavaksi kiireellisesti. Tuomioistuimen on, milloin aihetta on, varattava velkojille tilaisuus vastata valitukseen. (19.12.2014/1123)

Tuomioistuimen on viipymättä ilmoitettava ulosottoa koskevan väliaikaisen kiellon määrittämisestä velallisen kotipaikan ja velallisen kiinteistön sijaintipaikan ulosottoviranomaiselle. (4.8.2000/714)

22 §

Oikeusvaikutusten lakkaaminen

Velkajärjestelyn alkamisen oikeusvaikutukset ovat voimassa, kunnes maksuohjelma vahvistetaan. Jos velkajärjestelyä koskeva hakemus hylätään, velkajärjestelyn alkamisen oikeusvaikutukset lakkaavat, kun tuomioistuimen päätös on annettu, jollei tuomioistuin erityisistä syistä määrää, että oikeusvaikutukset ovat voimassa, kunnes päätös on lainvoimainen tai asiassa toisin määrätään.

Velkajärjestelyn oikeusvaikutusten lakattua hakemuksen hylkäämisen vuoksi 17 tai 18 §:n nojalla estynyttä tai keskeytynyttä täytäntöönpanoa tai virka-apua voidaan jatkaa aikaisemman täytäntöönpano- tai virka-apuhakemuksen perusteella.

5 luku

Velkajärjestelyn sisältö

23 §

Maksuohjelma

Velkajärjestelyssä velalliselle on vahvistettava hänen maksukykyään vastaava maksuohjelma. Velallisen velvollisuudesta maksaa velkojaan lisää (*lisäsuoritusvelvollisuus*) säädetään 35 a §:ssä. (30.12.2002/1273)

Maksuohjelma vahvistetaan kullekin velalliselle erikseen, jollei 24 §:n 1 momentista muuta johdu.

Ehdotuksen maksuohjelmaksi laatii velallinen tai selvittäjä.

24 §

Kanssavelallisten maksuohjelma

Kanssavelallisille, jotka ovat yhteisvastuullisessa velkasuhteessa vakuusvelasta ja jotka ovat hakeneet velkajärjestelyä yhdessä, voidaan vahvistaa vakuusvelan osalta yhteinen maksuohjelma.

Jos kanssavelalliset, jotka ovat yhteisvastuullisessa velkasuhteessa muusta kuin vakuusvelasta, ovat hakeneet velkajärjestelyä yhdessä, kunkin maksuohjelmassa otetaan huomioon se osa velasta, joka hänen osalleen tulee, kun velka jaetaan velallisten taloudellisen aseman mukaisessa suhteessa. Velallisen taloudellisella asemalla tarkoitetaan velallisen varojen ja tavallisten velkojen maksuohjelmalla saatavan kertymän suhdetta velallisen velkoihin. Mitä edellä säädetään, sovelletaan vastaavasti, kun velallinen ja takaaja ovat yhdessä hakeneet velkajärjestelyä. (25.5.2022/389)

L:lla 389/2022 muutettu 2 momentti tulee voimaan 1.7.2022. Aiempi sanamuoto kuuluu:

Milloin kanssavelalliset, jotka ovat yhteisvastuullisessa velkasuhteessa muusta kuin vakuusvelasta, ovat hakeneet velkajärjestelyä yhdessä, kunkin maksuohjelmassa otetaan huomioon se osa velasta, joka hänen osalleen tulee, kun velka jaetaan velallisten taloudellisen aseman mukaisessa suhteessa. Velallisen taloudellisella asemalla tarkoitetaan velallisen varojen ja viiden vuoden maksuohjelmalla saatavan kertymän suhdetta velallisen velkoihin. Mitä edellä säädetään, sovelletaan vastaavasti, kun velallinen ja takaaja ovat yhdessä hakeneet velkajärjestelyä. (24.1.1997/63)

Kanssavelallisten ja takaajan takautumisoikeuteen perustuva velka on 2 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa velkajärjestelyssä samanlaisessa viimesijaisessa asemassa kuin 31 §:n 3 momentissa tarkoitetut velat. (24.1.1997/63).

25 §

Velkajärjestelyn keinot

Velkajärjestelyssä voidaan, jäljempänä säädettävien rajoituksin, sen piiriin kuuluvien velkojen osalta:

- 1) muuttaa velan maksuaikataulua;
- 2) määrätä, että velallisen maksusuoritukset on luettava ensin velan pääoman ja vasta sen jälkeen luottokustannusten lyhennykseksi;
- 3) alentaa jäljellä olevaan luottoaikaan kohdistuvien luottokustannusten maksuvelvollisuutta;
- 4) alentaa maksamatta olevan velan määrää;
- 5) poistaa velan maksuvelvollisuus kokonaan.

Velkajärjestely voi sisältää velan maksamisen kokonaan tai osaksi kertasuorituksena tätä tarkoitusta varten otettavalla uudella velalla.

Velkaan on sovellettava velkojan kannalta lievintä keinoa, joka riittää korjaamaan velallisen taloudellisen tilanteen. Velan määrää voidaan alentaa tai velan maksuvelvollisuus poistaa kokonaan vain, jos velkajärjestelyä ei muuten voida toteuttaa.

26 §

Vakuusvelkojen asema velkajärjestelyssä

Vakuusvelkaan voidaan soveltaa vain 25 §:n 1 momentin 1–3 kohdassa ja 2 momentissa mainittuja järjestelyjä. Vakuusvelan erääntynyttä viivästyskorkoa voidaan myös alentaa tai poistaa se kokonaan. Kun 25 §:n 1 momentin 2 kohtaa sovelletaan vakuusvelkaan, lykkäytyville luottokustannuksille tulee määrätä maksettavaksi niiden nykyarvon turvaava korko. Alennettaessa luottokustannuksia 25 §:n 1 momentin 3 kohdan nojalla on lisäksi otettava huomioon jäljelle jäävän luottoajan pituus niin, että luottokustannusten alennus on suhteellisesti sitä pienempi, mitä pitempi mainittu aika on.

Nykyarvon turvaava korko määrätään tarkoitukseen soveltuvan indeksin mukaan niin, että kultakin vuosineljännekseltä suoritettava korko vastaa viimeistä edelliseltä vuosineljännekseltä todettua indeksin muutosta vuotuisesti koroksi muunnettuna.

Velkajärjestely ei vaikuta velkojan esinevakuusoikeuden pysyvyyteen tai sisältöön. Velkajärjestelyssä voidaan kuitenkin muuttaa velkaa koskevia vakuusjärjestelyjä korvaamalla vakuus toisella velan turvaavalla vakuudella.

27 §

Koron pääomitusta sisältävät lainat velkajärjestelyssä

Jos valtion myöntämien asuntolainojen tai muiden lainojen ehtojen mukaan velkaa takaisin maksettaessa pääomitetaan korkoa, tätä koskevat ehdot voidaan velkajärjestelyssä syrjäyttää ja käsitellä velkajärjestelyn alkaessa maksamatta olevaa määrää samalla tavoin kuin sellaista velkaa, johon ei sisälly koron pääomittamista.

Kun velkajärjestelyn piiriin kuuluu velka, joka kunnan on maksettava asuntotuotantolain 9 §:n 2 momentin mukaan valtiolle, kunnan on suoritettava saamansa laina valtiolle sen suuruisena ja sitä mukaa kuin velallisen on maksuohjelman mukaan suoritettava velkaansa kunnalle.

Jos velkajärjestely määrätään raukeamaan, velkojalla on oikeus vaatia maksua velalliselta koron pääomittamista koskevaa ehtoa huomioon ottamatta.

AsuntotuotantoL 247/1966 on kumottu L:lla 1189/1993, ks. AravaL 1189/1993 6 luku.

28 §

Epäselvien velkojen asema

Jos velka on määrältään tai perusteeltaan epäselvä, tuomioistuimen on määrättävä, minkä suuruisena velka otetaan huomioon maksuohjelmassa. Sama koskee vastaavasti muuta velkojan oikeuteen liittyvää epäselvyyttä.

Päätökseen ei saa erikseen hakea muutosta.

28 a § (24.1.1997/63)

Tavoittamattomien velkojien asema

Jos velkajärjestelyn piiriin kuuluu asetuksella säädettävän markkamäärän alittava velka elinkeinonharjoittajalle, jota ei ole voitu tavoittaa, velka voidaan jättää maksuohjelmassa huomioon ottamatta. Edellä sanottu ei estä tällaisen velan velkojaa hakemasta maksuohjelman muuttamista.

29 §

Maksuohjelman sisältö ja kesto vakuusvelkojen osalta

Jos velallisella on velkaa, josta hänen perusturvaansa kuuluva omaisuus on vakuutena, tulee velallisen maksuvarasta ensin osoittaa tarpeellinen osuus tällaista velkaa varten (*vakuusvelkaosuus*). Tämä vakuusvelkaosuus on määrättävä niin suureksi, että vähintään vakuusvelan nykyarvo tulee maksetuksi kohtuullisen ajan kuluessa. Ilman erityistä syytä tämä aika ei saa olla olennaisesti pitempi kuin jäljellä oleva alkuperäinen luottoaika. (24.1.1997/63).

Jos velallinen ei kykene suorittamaan 1 momentin mukaista vakuusvelkaosuutta, omaisuus on muutettava rahaksi.

30 § (25.5.2022/389)

Yleissäännös maksuohjelmasta tavallisten velkojen osalta

Velallisen maksuvara mahdollisen vakuusvelkaosuuden vähentämisen jälkeen ja velallisen varallisuuden rahaksimuutosta saadut varat on käytettävä tavallisten velkojen suoritukseksi 34 §:n mukaisesti.

Velallinen saa pitää velkajärjestelyn alkamisen ja maksuohjelman vahvistamisen välisenä aikana kertyneen maksuvaran itsellään siltä osin kuin sitä ei käytetä 7 §:n 1 momentissa tarkoitettujen menojen tai 70 §:n 2 momentin nojalla selvittäjän saatavan suoritukseksi.

Tavallisten velkojen osalta velkajärjestelyn ja maksuohjelman sisältö on määrättävä niin, että maksuohjelman kesto on kolme vuotta, jollei 31 a §:stä johdu muuta.

Jos velallisella on omistusasunto, velallisen on suoritettava tavallisia velkojaan vähintään 32 §:ssä tarkoitettu määrä. Jos velallinen säilyttää omistusasuntonsa, maksuohjelman kesto voi olla kolmea vuotta pitempi. Maksuohjelman kesto ei kuitenkaan saa tavallisten velkojen osalta ylittää kymmentä vuotta.

Jos velkajärjestely on myönnetty 10 a §:n nojalla, maksuohjelman kesto on viisi vuotta, jollei 31 a §:stä johdu muuta.

Jos velallisen on 70 §:n nojalla suoritettava selvittäjän saatava eikä velalliselle velkajärjestelyn alkamisen ja maksuohjelman vahvistamisen välisenä aikana kertynyt maksuvara riitä velallisen maksuosuuden suorittamiseen, maksuohjelman kesto pitenee neljä kuukautta. Maksuohjelman kesto pitenee kuitenkin kuusi kuukautta, jos velallisen elinkeinotoiminnan velat järjestellään 45 a §:n nojalla. Jos velallisen osuus selvittäjän saatavasta kertyy hänen maksuvarastaan maksuohjelman vahvistamisen jälkeen edellä mainittua lyhyemmässä ajassa, maksuohjelman kesto pitenee vain tämän ajan.

Maksuohjelma voi olla kestoltaan 3 tai 5 momentin mukaista maksuohjelman kesto lyhyempi silloin, kun velalliselta puuttuu pysyvästi maksuvara sairauden, iän tai muun vastaavan syyn vuoksi.

L:lla 389/2022 muutettu 30 § tulee voimaan 1.7.2022. Aiempi sanamuoto kuuluu:

30 § (24.6.2010/632)

Yleissäännös maksuohjelmasta tavallisten velkojen osalta

Velallisen maksuvara mahdollisen vakuusvelkaosuuden vähentämisen jälkeen ja velallisen varallisuuden rahaksimuutosta saadut varat on käytettävä tavallisten velkojen maksamiseen siten kuin 34 §:ssä säädetään.

Tavallisten velkojen osalta velkajärjestelyn ja maksuohjelman sisältö on määrättävä niin, että maksuohjelman kesto on kolme vuotta, jollei 31 a §:stä johdu muuta.

Jos velallisella on omistusasunto, velallisen on suoritettava tavallisia velkojaan vähintään 32 §:ssä tarkoitettu määrä. Jos velallinen säilyttää omistusasuntonsa, maksuohjelman kesto voi olla kolmea vuotta pitempi. Maksuohjelman kesto ei kuitenkaan saa tavallisten velkojen osalta ylittää kymmentä vuotta.

Jos velallisen maksuvelvollisuus on maksuohjelmassa kokonaan poistettu tai velkajärjestely on myönnetty 10 a §:n nojalla, maksuohjelman kesto on viisi vuotta, jollei 31 a §:stä johdu muuta. Silloin kun maksuvelvollisuus on kokonaan poistettu, maksuohjelma voi kuitenkin olla viittä vuotta lyhyempi, jos velalliselta puuttuu pysyvästi maksuvara sairauden, iän tai muun vastaavan syyn vuoksi.

Jos velallisen on 70 §:n nojalla suoritettava selvittäjän saatava, maksuohjelman kesto pitenee neljä kuukautta. Maksuohjelman kesto pitenee kuitenkin kuusi kuukautta, jos velallisen elinkeinotoiminnan velat järjestellään 45 a §:n nojalla. Jos velallisen osuus selvittäjän saatavasta kertyy hänen maksuvarastaan maksuohjelman vahvistamisen jälkeen edellä mainittua lyhyemmässä ajassa, maksuohjelman kesto pitenee vain tämän ajan. (19.12.2014/1123).

31 §

Tavallisten velkojen keskinäinen asema

Tavallisille veloille on kullekin osoitettava yhtäläinen suhteellinen osuus velallisen maksuvarasta ja varallisuuden rahaksimuutosta saaduista varoista, jollei 2–5 momentista tai 31 a §:stä muuta johdu. (29.2.2008/117).

Maksuvara ja varat on ensin osoitettava etuoikeutetun elatusapuvelan suoritukseksi. Sen jälkeen ne voidaan osoittaa sellaisten velkojen suoritukseksi, jotka liittyvät velallisen välttämättömiin elinkustannuksiin tai ovat velallisen välttämättömiä asumiskuluja.

Viimesijaisesti maksuvara ja varat on osoitettava saldopäivän ja maksuohjelman vahvistamisen välisenä aikana kertyneille koroille sekä sellaisille veloille, jotka konkurssissa ovat viimeiseksi suoritettavia. Jos saldopäivä on aikaisempi kuin kuusi kuukautta ennen velkajärjestelyn aloittamista, viimesijaisia ovat velkajärjestelyn aloittamisen ja maksuohjelman vahvistamisen välisenä aikana kertyneet korot. (19.12.2014/1123).

Maksuohjelma voidaan laatia niin, että velkojille tulevat määrältään vähäiset jako-osuudet määrätään maksettavaksi ensin, ja myös niin, että velalliselle määräjain kertyvä maksuvara käytetään vuorotellen eri velkojille tuleviin suorituksiin, mikäli se on maksuohjelman toteuttamisen kannalta tarkoituksenmukaista eivätkä muiden velkojen mahdollisuudet maksun saantiin sen vuoksi ilmeisesti vaarannu. Jos velkojia on useampi kuin yksi, maksuohjelmassa voidaan jättää ilman suoritusta velka, jolle kertyisi vähäinen jako-osuus. Vähäisenä pidettävän jako-osuuden euromäärästä säädetään valtioneuvoston asetuksella. (25.5.2022/389).

L:lla 389/2022 muutettu 4 momentti tulee voimaan 1.7.2022. Aiempi sanamuoto kuuluu:

Maksuohjelma voidaan laatia niin, että velkojille tulevat määrältään vähäiset jako-osuudet määrätään maksettavaksi ensin, ja myös niin, että velalliselle määräjain kertyvä maksuvara käytetään vuorotellen eri velkojille tuleviin suorituksiin, mikäli se on maksuohjelman toteuttamisen kannalta tarkoituksenmukaista eivätkä muiden velkojen mahdollisuudet maksun saantiin sen vuoksi ilmeisesti vaarannu. Jos velkojia on useampi kuin yksi, maksuohjelmassa voidaan jättää ilman suoritusta velkoja, jolle kertyisi vähäinen, asetuksella säädettävää markkamäärää pienempi jako-osuus. (24.1.1997/63).

Jos velkajärjestelyn piiriin kuuluva velka vanhentuisi ulosottokaaren (705/2007) 2 luvun 27 §:n tai velan vanhentumisesta annetun lain (728/2003) 13 a §:n nojalla maksuohjelman aikana, velalle tuleva osuus maksuvarasta ja varoista on velan lopullista vanhentumista seuraavan kalenterikuukauden alusta lukien osoitettava muille velkojille. Maksuohjelmassa otetaan vastaavasti huomioon sellaisen velan vanhentuminen, josta velkajärjestelyvelallinen yhdessä jonkun toisen kanssa vastaa takauksen tai muun syyn perusteella. (19.12.2014/1123).

31 a § (24.1.1997/63)

Maksuohjelman keston jatkaminen yksityisvelkojan hyväksi

Jos velkojana on yksityishenkilö (*yksityisvelkoja*), maksuohjelman kesto voidaan hänen vaatimuksestaan määrätä jatkumaan enintään kaksi vuotta sen jälkeen, kun maksuohjelma on muiden tavallisten velkojen osalta päättynyt. Jos velallinen säilyttää omistusasuntonsa, tämä kahden vuoden aika voidaan määrätä alkamaan myöhemmästäkin ajankohdasta kuin siitä, kun maksuohjelma on tavallisten velkojen osalta päättynyt. Edellytyksenä ohjelman jatkamiselle on, että sitä voidaan pitää kohtuullisena ottaen huomioon yksityisvelkojan saatavan peruste ja määrä, hänen taloudellinen asemansa sekä velallisen olosuhteet. (24.6.2010/632).

Päätös maksuohjelman jatkamisesta voidaan tehdä maksuohjelman keston aikana, jos asiaa ei ole voitu päättää maksuohjelmaa vahvistettaessa yksityisvelkojan saatavan määrän epäselvyyden tai muun erityisen syyn vuoksi.

32 §

Tavallisten velkojen vähimmäiskertymä velallisen omistaessa asuntonsa

Kun velallisella on omistusasunto, velallisen on suoritettava tavallisia velkojaan 2 momentin mukaista laskennallista kertymää vastaava määrä (*tavallisten velkojen vähimmäiskertymä*) riippumatta siitä, saako velallinen pitää asuntonsa vai onko se muutettava rahaksi.

Tavallisten velkojen vähimmäiskertymään luetaan:

- 1) mahdollinen ylijäämäarvo, joka saadaan, kun velallisen omistusasunnon todennäköisestä myyntihinnasta vähennetään rahaksimuuttokustannukset, niiden velkojen määrä, joista asunto on vakuutena, sekä sellainen pääomamäärä, jonka turvin velallisen ja hänen perheensä asuminen edullisimman saatavilla olevan vaihtoehdon mukaan tulisi turvatuksi (*asumissuojaisuus*); sekä
- 2) se kertymä, jonka viisi vuotta kestävä maksuohjelma tuottaisi tavallisille velkojille, jos velallisen asumiskustannukset arvioidaan sen mukaan, että hänen ja hänen perheensä asuminen järjestetään edullisimman saatavilla olevan vaihtoehdon mukaan. (19.12.2014/1123).

33 §

Velallisen omistusasunnon rahaksimuutto tavallisten velkojen suorituksiksi

Jos havaitaan, että velallinen, jolla on omistusasunto, ei kykenisi enintään 10 vuotta kestävänsä maksuohjelman avulla omistusasuntonsa säilyttäen suorittamaan tavallisia velkojaan 32 §:ssä tarkoitettua vähimmäiskertymää, on asunto muutettava rahaksi. Velallisen omistusasuntoa ei kuitenkaan ole muutettava rahaksi, jos se lisäisi tavallisille veloille tulevaa kertymää tai jako-osuutta vain vähän taikka jos kohtuullista muuta asuntoa ei ole saatavissa.

34 §

Velallisen varallisuuden rahaksimuutosta saatujen varojen käyttäminen

Velallisen varallisuuden rahaksimuutosta saatavat varat, jotka jäävät jäljelle, kun rahaksimuuttokustannukset ja velat, joista varallisuus on vakuutena, on maksettu, on käytettävä tavallisten velkojen maksamiseen.

Velallisen omistusasunnon rahaksimuutosta saaduista varoista käytetään tavallisten velkojen maksuun kuitenkin enintään tavallisten velkojen vähimmäiskertymää vastaava määrä. Tuomioistuimien voi määrätä, että velallinen saa maksaa tavallisille veloille tulevaa osuutta maksuohjelman mukaan kertyvillä suorituksilla kertasuorituksen sijasta, jos se on kohtuullista velallisen asumisen järjestämiseksi. Tuomioistuimien voi määrätä velallisen omistusasunnon rahaksimuutosta velalliselle jäävien varojen käyttämisestä velallisen asumisen

järjestämiseksi tai maksuohjelman mukaisten suoritusten turvaamiseksi. Jos velallinen laiminlyö määräyksen, maksuohjelma voidaan määrätä raukeamaan.

35 § (31.1.1995/113)

Omistusasunnon rahaksimuuton lykkääminen

Jos velallisen omistusasunto on 15, 29 tai 33 §:n mukaan muutettava rahaksi, tuomioistuin voi velallisen vaatimuksesta määrätä, että rahaksimuuttoon saadaan ryhtyä vasta tietyn, enintään yhden vuoden pituisen määräajan kuluttua, jos sitä velallisen ja hänen perheensä olosuhteet huomioon ottaen on pidettävä kohtuullisena ja jos velallinen kykenee suorittamaan omistusasuntoa rasittavalle vakuusvelalle juoksevan koron, joka kertyy mainitulta ajalta. Jos velallinen laiminlyö tämän koron maksun, velkoja saa käyttää 13 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettuja oikeuksiaan.

35 a § (30.12.2002/1273)

Lisäsuoritusvelvollisuus

Velalliselle vahvistetaan maksuohjelmassa velvollisuus maksaa lisäsuorituksina velkojilleen maksuohjelman aikana saamista tuloista ja varoista tässä pykälässä säädetty määrä. Jäljempänä 3 momentissa tarkoitettua lisäsuoritusvelvollisuutta ei kuitenkaan vahvisteta velalliselle, jonka tulojen ei voida olettaa kasvavan maksuohjelman aikana 3 momentissa tarkoitettua määrää enempää. (19.12.2014/1123).

Jos velallinen saa maksukykyään parantavan perinnön, lahjan tai muun kertaluonteisen suorituksen, jonka määrä yksin tai yhdessä muiden suoritusten kanssa ylittää 1 000 euroa, velallisen on maksettava velkojille 1 000 euron ylittävä osa tällaisten suoritusten yhteenlasketusta määrästä.

Jos velallisen tulot vähennettyinä lisääntyneillä työmatkakustannuksilla ja muilla tulojen hankkimisesta velalliselle aiheutuneilla välittömillä lisämenoilla kasvavat maksuohjelmaan merkittyihin tuloihin verrattuna kalenterivuoden aikana vähintään 2 000 euroa, velallisen on käytettävä velkojensa suorituksiksi puolet 2 000 euroa ylittävästä osasta. Näin laskettua määrää ei kuitenkaan tarvitse käyttää velkojen suorituksiksi siltä osin kuin velallinen on tarvinnut sitä muihin välttämättömiin menoihinsa. (19.12.2014/1123).

Velallisen tuloilla tarkoitetaan 3 momentissa nettotuloa, joka lasketaan vähentämällä velallisen tuloista ennakonpidätyksen tai ennakonkannon mukainen vero ja siihen liittyvät työntekijän lakisääteiset maksut. Tuloihin perustuvat veronpalautus ja verovelka otetaan huomioon tulojen lisäyksenä tai vähennyksenä siltä vuodelta, jona ne on maksettu tai olisi pitänyt maksaa.

Kertaluonteiseen suoritukseen perustuva maksuvelvollisuus on täytettävä kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun velallinen sai varat haltuunsa. Muilta osin lisäsuoritusvelvollisuus on täytettävä seuraavan kalenterivuoden aikana. Maksuohjelman päättymisvuodelta lisäsuoritukset on kuitenkin maksettava samaan aikaan kuin viimeisen kokonaisen kalenterivuoden lisäsuoritukset tai ohjelman päättymistä seuraavien kuuden kuukauden aikana riippuen siitä, kumman määräajan perusteella lisäsuoritukset tulevat myöhemmin maksettaviksi. Maksuajankohdasta voidaan määrätä toisin, jos se on tarkoituksenmukaista lisäsuoritusten pienen määrän tai muun erityisen syyn vuoksi. Velallinen ei ole velvollinen tekemään velalle lisäsuoritusta, jos lisäsuorituksen määrä on vähäinen. Vähäisenä pidettävän lisäsuorituksen euromäärästä säädetään valtioneuvoston asetuksella. (25.5.2022/389).

L:lla 389/2022 muutettu 5 momentti tulee voimaan 1.7.2022. Aiempi sanamuoto kuuluu:

Kertaluonteiseen suoritukseen perustuva maksuvelvollisuus on täytettävä kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun velallinen sai varat haltuunsa. Muilta osin lisäsuoritusvelvollisuus on täytettävä seuraavan kalenterivuoden aikana. Maksuohjelman päättymisvuodelta lisäsuoritukset on kuitenkin maksettava samaan aikaan kuin viimeisen kokonaisen kalenterivuoden lisäsuoritukset tai ohjelman päättymistä seuraavien kuuden kuukauden aikana riippuen siitä, kumman määräajan perusteella lisäsuoritukset tulevat myöhemmin maksettaviksi. Maksuajankohdasta voidaan määrätä toisin, jos se on tarkoituksenmukaista lisäsuoritusten vähäisyyden tai muun erityisen syyn vuoksi. (19.12.2014/1123).

Tuomioistuin voi hakemuksesta vahvistaa ja määrätä maksettavaksi velkojalle maksettavan lisäsuorituksen määrän. Hakemuksesta ja vaatimuksen esittämisestä säädetään 61 a §:ssä.

7 momentti on kumottu L:lla 25.5.2022/389, joka tulee voimaan 1.7.2022. Aiempi sanamuoto kuuluu:

Edellä 3 momentissa tarkoitettua rahamäärää tarkistetaan siten kuin kansaneläkeindeksistä annetussa laissa säädetään. Tarkistettut rahamäärät pyöristetään ylöspäin lähimpään euroon ja julkaistaan vuosittain marraskuun aikana säädöskokoelmassa oikeusministeriön asetuksella. (8.12.2006/1088).

36 §

Maksuohjelmaan sisällytettävät tiedot

Maksuohjelmasta tulee käydä ilmi riittävästi eriteltyinä seuraavat seikat:

- 1) velallisen varallisuus, jota ei ole muutettava rahaksi;
- 2) varallisuuden rahaksimuutosta saadut tai saataviksi arvioidut tuotot sekä muut varallisuutta koskevat määräykset;
- 3) velallisen tulot sekä arvio tulojen odotettavissa olevasta kehityksestä;
- 4) velallisen välttämättömistä elinkustannuksista ja velallisen elatusvelvollisuudesta aiheutuvat menot sekä muut hänen taloudelliseen asemaansa vaikuttavat seikat;
- 5) velallisen maksuvara kuukautta tai muuta sopivaa ajanjaksoa kohti laskettuna;
- 6) toimenpiteet, joihin velallisen on ryhdyttävä maksukykynsä parantamiseksi;
- 7) vakuusvelat ja vakuutena oleva omaisuus;
- 8) vakuusvelkaosuus, velkajärjestelyn sisältö, maksuaikataulu ja maksuohjelman kesto vakuusvelkojen osalta;
- 9) tavalliset velat ja niiden suorittamiseen käytettävä maksuvara ja varat;
- 10) velkajärjestelyn sisältö, maksuaikataulu ja maksuohjelman kesto tavallisten velkojen osalta;
- 11) määräykset 13 ja 18 §:ssä tarkoitetuista täytäntöönpanoa, virka-apua ja turvaamistoimia koskevista toimenpiteistä;
- 12) lisäsuoritusvelvollisuuden perusteita ja täyttämistä koskevat määräykset; (30.12.2002/1273).
- 13) oikeudenkäyntikuluja sekä selvittäjän palkkiota ja kustannuksia koskevat ratkaisut.

37 §

Rahaksimuuton toimittaminen

Selvittäjän on huolehdittava maksuohjelmassa määrätystä varallisuuden rahaksimuutosta ja varojen tilittämisestä, jollei tuomioistuin toisin määrää. Jos selvittäjää ei ole määrätty tai muutoin on tarkoituksenmukaista, tuomioistuin voi määrätä ulosottomiehen, velallisen tai vakuusvelkojan huolehtimaan rahaksimuutosta ja varojen tilittämisestä. Vakuusvelkojan vaatimuksesta tuomioistuin voi erityisistä syistä määrätä, että rahaksimuutto toimitetaan ulosottolain mukaisessa järjestyksessä vaatimuksen tehneen vakuusvelkojan ollessa hakijana.

Velallisen varallisuuden rahaksimuutto, joka toimitetaan velkajärjestelyn yhteydessä, on toimitettava huolella ja tarkoituksenmukaisella tavalla siten, että omaisuudesta saadaan mahdollisimman korkea hinta mahdollisimman pienin kustannuksin. Rahaksimuuttokustannukset otetaan rahaksimuutosta kertyvistä varoista. Ennen rahaksimuuton toimittamista on velallista kuultava. Rahaksimuutosta ja varojen tilittämisestä on annettava velalliselle kirjallinen selvitys.

38 § (31.1.1995/113)

Maksuohjelman vahvistaminen

Maksuohjelma voidaan vahvistaa, jos velkajärjestelyyn on 9–11 §:n mukaan edellytykset ja ohjelma vastaa tämän lain säännöksiä. Maksuohjelman poikkeaminen tämän lain säännöksistä ei estä ohjelman vahvistamista, ellei velkoja tai velallinen ole siihen vedonnut maksuohjelmaehdotuksesta antamassaan lausumassa.

Vahvistettua maksuohjelmaa on noudatettava muutoksenhausta huolimatta, jollei ylempi tuomioistuin toisin määrää. Maksuohjelman vahvistaessaan tuomioistuin voi määrätä, että velallisen varallisuuden rahaksimuuttoa koskevia määräyksiä on noudatettava vasta, kun päätös on lainvoimainen tai toisin määrätään.

38 a § (19.12.2014/1123)

Maksuohjelman vahvistaminen yksinkertaistetussa menettelyssä

Jollei 3 momentissa tarkoitettua estettä ole, maksuohjelmaehdotus voidaan 38 §:n 1 momenttia sekä 55–57 §:n säännöksiä noudattamatta vahvistaa maksuohjelmaksi, jos:

1) velkajärjestelyyn on 9, 9 a, 10, 10 a ja 11 §:n mukaan edellytykset; ja

2) kaikki sellaiset tunnetut velkojat, joiden saatavat ovat velkojien saatavien kokonaismäärästä yhteensä vähintään 80 prosenttia, ja jokainen velkoja, jonka saatavan määrä on vähintään 5 prosenttia velkojien saatavien kokonaismäärästä, on antanut hyväksyntänsä maksuohjelmaehdotukselle tai ei ole esittänyt sitä koskevaa väitettä.

Tuomioistuimelle on ohjelmaehdotuksen yhteydessä toimitettava selvitys siitä, miten ja milloin niille velkojille, jotka eivät ole hyväksyneet ehdotusta, on annettu tieto ehdotuksesta ja varattu tilaisuus lausua siitä sekä ehdotusta vastustaneiden velkojien kirjalliset lausumat. Tuomioistuimelle on toimitettava myös velallisen lausuma kirjallisena.

Ehdotusta maksuohjelmaksi ei voida vahvistaa, ellei ehdotus ole sitä vastustaneen velkojan osalta 25, 26, 29, 31 ja 46 a §:n mukainen, tai jos se muutoin poikkeaa siitä, mitä velkojien yhdenvertaisesta kohtelusta tässä laissa säädetään. Lisäksi tuomioistuimen on aina tutkittava yksityisvelkojan 31 a §:n mukainen vaatimus.

39 § (25.5.2022/389)

Velkajärjestelyhakemuksen kaava

Tuomioistuinvirasto vahvistaa kaavan velkajärjestelyä koskevaa hakemusta varten.

L:lla [389/2022](#) muutettu 39 § tulee voimaan 1.7.2022. Aiempi sanamuoto kuuluu:

39 §

Kaavat ja laatimisohteet

Oikeusministeriö vahvistaa kaavan velkajärjestelyä koskevaa hakemusta ja maksuohjelmaehdotusta varten sekä antaa niiden laatimista koskevat ohjeet.

6 luku

Vahvistettua maksuohjelmaa koskevat säännökset

40 §

Maksuohjelman oikeusvaikutukset

Kun maksuohjelma on vahvistettu, velkajärjestelyn piiriin kuuluvien velkojen ja muiden maksuohjelmassa säänneltyjen oikeussuhteiden ehdot määräytyvät ohjelman mukaisesti. Ohjelman keston päättymisestä huolimatta velallisen maksuohjelmassa määrätty maksuvelvollisuus säilyy siltä osin kuin sitä ei ole täytetty. Maksuohjelmassa määrättyille suorituksille ei viivästyksen vuoksi kerry korkoa. Ulosottoaaren 4 luvun 2 §:ssä tarkoitettuun palkkaan tai muuhun toistuvaistuloon kohdistuva, velkajärjestelyn piiriin kuuluvaan velkaan perustuva ulosmittaus raukeaa, kun maksuohjelma on vahvistettu. Kun maksuohjelman vahvistaminen on saanut lainvoiman, myös velallisen muuhun omaisuuteen kohdistuva, velkajärjestelyn piiriin kuuluvaan velkaan perustuva ulosmittaus raukeaa. Sakon muuntorangaistuksen täytäntöönpanoon ei saa ryhtyä maksuohjelman keston aikana. ([25.5.2022/389](#)).

L:lla 389/2022 muutettu 1 momentti tulee voimaan 1.7.2022. Aiempi sanamuoto kuuluu:

Kun maksuohjelma on vahvistettu, velkajärjestelyn piiriin kuuluvien velkojen ja muiden maksuohjelmassa säänneltyjen oikeussuhteiden ehdot määräytyvät ohjelman mukaisesti. Ohjelman keston päättymisestä huolimatta velallisen maksuohjelmassa määrätty maksuvelvollisuus säilyy siltä osin kuin sitä ei ole täytetty. Maksuohjelmassa määrätuille suorituksille ei viivästyksen vuoksi kerry korkoa. Velallisen omaisuuden kohdistuva, velkajärjestelyn piiriin kuuluvaan velkaan perustuva ulosmittaus raukeaa, kun maksuohjelma on lainvoimaisesti vahvistettu. Sama koskee muuta sellaiseen velkaan perustuvaa täytäntöönpanoa. Sakon muuntorangaistuksen täytäntöönpanoon ei saa ryhtyä maksuohjelman keston aikana. (30.12.2002/1273).

Maksuohjelman vahvistaminen ei estä velkajärjestelyn piiriin kuuluvan velan perustetta tai määrää taikka velkaan liittyvän vakuusoikeuden pätevyyttä tai sisältöä koskevan väitteen tutkimista, jos velka tai oikeus on velkajärjestelyn yhteydessä riitautettu ja asia on 57 §:n 2 momentin nojalla osoitettu ratkaistavaksi erillisessä oikeudenkäynnissä.

Sitoumus tai sopimus, jonka mukaan velallisen on tehtävä velkajärjestelyn piiriin kuuluvaan velkaan perustuva tai siihen liittyvä suoritus, on mitätön, jollei suoritusvelvollisuus perustu vahvistettuun maksuohjelmaan tai tämän lain säännöksiin. Maksuohjelman päätyttyä velallinen voi kuitenkin vapaaehtoisesti suorittaa velkajärjestelyn piiriin kuuluvia velkoja. (24.1.1997/63).

40 a § (24.1.1997/63)

Tuntemattomien velkojien asema

Jos vasta maksuohjelman päätyttyä ilmenee velkajärjestelyn piiriin kuuluva velka, jonka perusteella maksuohjelmaa olisi voitu muuttaa, velallisen on suoritettava velasta määrä, jonka velkoja olisi saanut, jos velka olisi sisältynyt maksuohjelmaan.

41 § (24.1.1997/63)

Maksuohjelman noudattaminen

Velallisen on suoritettava maksuohjelman mukaiset maksut kullekin velkojalle ohjelmassa määrättyä maksuaikataulua noudattaen. Tuomioistuin voi, milloin harkitaan tarkoituksenmukaiseksi, määrätä, että velallisen on suoritettava maksut osaksi tai kokonaan ulosottomiehelle velkojille tilitettäväksi. Ulosottomies voi antaa ulosottolaissa tarkoitetun maksukiellon maksuohjelman mukaisten suoritusten pidättämiseksi velallisen palkasta, eläkkeestä, elinkeinotulosta tai muusta toistuvaissuorituksesta noudattaen soveltuvin osin mitä maksukiellosta säädetään ulosottolaissa. Määräys raukeaa, jos ulosottomies katsoo, että edellytyksiä maksuohjelman toteuttamiselle ei ole. Ulosottomiehen on ilmoitettava raukeamisesta velalliselle.

Velallisella, jonka maksukyky on heikentynyt, on 1 momentin estämättä oikeus lykätä kullekin velkojalle tulevan maksun suorittamista maksuohjelman keston aikana yhteismäärältään enintään kolmen kuukauden maksuvelvollisuutta vastaavan, tai jos maksuohjelman kesto tavallisten velkojen osalta on kolme vuotta pidempi, enintään viiden kuukauden maksuvelvollisuutta vastaavan määrän osalta ilmoittamalla velkojalle lykkäyksestä. Velallisen lykkäämä maksu erääntyy maksuohjelman päättyessä. (19.12.2014/1123).

UlosottoL 37/1895 on kumottu Ulosottokaarella 705/2007, ks. Ulosottokaari 705/2007 13 luku 3 §. Ks. A yksityishenkilön velkajärjestelystä 58/1993 6 §.

42 § (24.1.1997/63)

Maksuohjelman laiminlyönnin seuraamukset ja maksuohjelman raukeaminen

Jos velallinen laiminlyö maksuohjelman mukaisen suorituksen velkojalle, jolla on esinevakuusoikeus velallisen omaisuuteen, velkoja saa käyttää 13 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettuja oikeuksiaan, kun suorituksen laiminlyönnistä on kulunut enemmän kuin kolme kuukautta ja suoritus on edelleen maksamatta. Rahaksimuutossa sovelletaan lisäksi, mitä 34 §:ssä säädetään.

Jos velallinen laiminlyö maksuohjelman mukaisen suorituksen muulle kuin 1 momentissa tarkoitettulle velkojalle, velkoja voi maksuohjelman nojalla vaatia täytäntöönpanoa niin kuin ulosottolaissa säädetään, kun suorituksen laiminlyönnistä on kulunut enemmän kuin kolme kuukautta ja suoritus on edelleen maksamatta. Velkoja voi tällöin vaatia koko ohjelmalla tulevan kertymän perimistä. Täytäntöönpano jatkuu, kunnes velkoja pyytää ulosmittauksen peruuttamista tai velallinen on suorittanut maksuohjelman mukaan

eräntyneet suoritukset velkojalle ja saattaa uskottavaksi, että hän vastaisuudessa noudattaa maksuohjelmaa. Jos velalliselta ulosmitatun omaisuuden myynnistä on kuulutettu, omaisuus voidaan myydä, jollei velkoja pyydä ulosmittauksen peruuttamista. (30.12.2002/1273)

Ulosottomiehen on säilytettävä 1 tai 2 momentin nojalla ulosmitatun omaisuuden myynnistä saadut varat, jos on syytä olettaa, että varat voidaan käyttää velallisen muun kuin täytäntöönpanoa hakeneen velkojan velan suoritukseksi.

Tuomioistuimen on määrättävä maksuohjelma raukeamaan velallisen hakemuksesta. Maksuohjelma voidaan määrätä raukeamaan velkojan hakemuksesta, jos: (29.2.2008/117)

- 1) velallinen on olennaisesti laiminlyönyt maksuohjelman noudattamisen ilman hyväksyttävää syytä;
- 2) maksuohjelman vahvistamisen jälkeen ilmenee seikkoja, jotka olisivat estäneet velkajärjestelyn, jos ne olisivat olleet tiedossa velkajärjestelystä päätettäessä; tai
- 3) velallinen on vaarantanut maksuohjelman toteutumisen velkaantumalla ilman välttämättömään toimeentuloonsa liittyvää tai siihen rinnastettavaa perustetta taikka laiminlyömällä muulla tavoin myötävaikutusvelvollisuutensa.

Maksuohjelman raukeamisen sijasta tuomioistuin voi vahvistaa velallisen vaatimuksen esittäneelle velkojalle maksettavan lisäsuorituksen ja määrätä sen maksettavaksi viivästyskorkoineen, jos ohjelman raukeamista olisi pidettävä kohtuuttomana seuraamuksena ottaen huomioon velkojalle maksuohjelman nojalla maksettava kertymä, lisäsuorituksen määrä, maksuohjelman laiminlyönnin syy ja muut olosuhteet. (30.12.2002/1273)

Jos maksuohjelmaan määrätty raukeamaan, velkojilla on oikeus vaatia maksua saatavastaan velalliselta niiden ehtojen mukaan, joita olisi ollut noudatettava ilman velkajärjestelyä. Velallisen ei kuitenkaan ole suoritettava velalle viivästyskorkoa maksuohjelman keston ajalta, jollei tuomioistuin maksuohjelman raukeamisen syyn vuoksi toisin määrää.

Päätöstä, jolla maksuohjelma on määrätty raukeamaan, on noudatettava muutoksenhausta huolimatta, jollei tuomioistuin erityisistä syistä määrää, että päätöstä on noudatettava vasta, kun se on lainvoimainen tai asiassa toisin määrätään.

UlosottoL 37/1895 on kumottu Ulosottokaarella 705/2007, ks. Ulosottokaari 705/2007 13 luku 3 §. Ks. 85 §.

43 §

Konkurssin vaikutus maksuohjelmaan

Jos velallinen asetetaan konkurssiin ennen maksuohjelman päättymistä, maksuohjelma raukeaa. Velkojan oikeus konkurssissa määräytyy tällöin samoin kuin jos maksuohjelmaa ei olisi vahvistettu.

Tuomioistuin voi 1 momentin estämättä velallisen vaatimuksesta määrätä, että maksuohjelma ei konkurssin vuoksi raukea, jos tähän on erityinen syy sen vuoksi, että pääosa veloista on jo maksuohjelman mukaisesti maksettu.

43 a § (8.12.2006/1088)

Velallisen kuolema

Jos velallinen kuolee, velat on vainajan jälkeen otettava huomioon maksuohjelmassa säänneltyjen ehtojen mukaisesti. Velkojat ovat oikeutettuja niihin lisäsuorituksiin, jotka velallisen olisi maksuohjelman mukaan ollut maksettava. Jos velallisen maksuohjelman mukaan säilyttämä, vakuutena oleva omaisuus muutetaan rahaksi ennen kuin maksuohjelmaan perustuva maksuvelvollisuus on täytetty, omaisuuden myyntihinnasta maksetaan rahaksimuuttokustannusten jälkeen velat, joista omaisuus on vakuutena.

44 § (30.12.2002/1273)

Maksuohjelman muuttaminen

Maksuohjelmaa voidaan velallisen tai velkojan hakemuksesta muuttaa, jos:

- 1) velallisen maksukyky on heikentynyt niin olennaisesti, että häneltä ei voida kohtuudella edellyttää maksuohjelmassa määrätyn maksuvelvollisuuden täyttämistä ottaen erityisesti huomioon maksuvelvollisuuden täyttämiseen tarvittava aika velallisen muuttuneissa olosuhteissa, tai jos muissa velkajärjestelyn kannalta merkityksellisissä olosuhteissa on ohjelman vahvistamisen jälkeen tapahtunut olennainen muutos;
- 2) ohjelman vahvistamisen jälkeen on ilmennyt sellaisia seikkoja, joilla olisi ollut olennainen merkitys velkajärjestelyn kannalta, jos ne olisivat olleet tiedossa velkajärjestelystä päätettäessä;
- 3) ohjelman vahvistamisen jälkeen ilmenee velkajärjestelyn piiriin kuuluva velka, joka ei ollut tiedossa maksuohjelmaa vahvistettaessa tai joka on 28 a §:n nojalla jätetty maksuohjelmassa huomioon ottamatta; tai
- 4) maksuohjelman muuttamiseen on aihetta takaisinsaannin vuoksi taikka sen vuoksi, että 28 §:ssä tarkoitettussa tapauksessa velan määrä tai velkojan oikeus muuten vahvistetaan toisenlaiseksi kuin millaisena se on maksuohjelmassa otettu huomioon.

Muutos, joka maksuohjelmaan tehdään velkojien hyväksi, koskee kaikkia velkojia. Velka, jolle kertyisi vähäinen osuus, voidaan kuitenkin jättää ilman suoritusta. Vähäisenä pidettävän osuuden euromäärästä säädetään valtioneuvoston asetuksella. Muutos velkojien vahingoksi koskee niitä velkojia, joille ohjelman mukaan vielä tulisi suoritus. Jos ohjelmaa muutetaan 1 momentin 3 kohdan nojalla, muutoksen on oltava sisällöltään sellainen, että velallisen on maksuohjelman kesto koskevien säännösten estämättä suoritettava velkojalle yhtä suuri osuus velasta kuin muille samassa asemassa oleville velkojille, jollei se ole kohtuutonta ottaen huomioon velan määrä ja peruste sekä suorituksen taloudellinen merkitys velallisen olosuhteissa. Maksuohjelman kesto voidaan pidentää selvittäjän saatavan maksamista varten. (25.5.2022/389).

L:lla 389/2022 muutettu 2 momentti tulee voimaan 1.7.2022. Aiempi sanamuoto kuuluu:

Muutos, joka maksuohjelmaan tehdään velkojien hyväksi, koskee kaikkia velkojia. Velkoja, jolle kertyisi vähäinen asetuksella säädettyä euromäärää pienempi osuus, voidaan kuitenkin jättää ilman suoritusta. Muutos velkojien vahingoksi koskee niitä velkojia, joille ohjelman mukaan vielä tulisi suoritus. Jos ohjelmaa muutetaan 1 momentin 3 kohdan nojalla, muutoksen on oltava sisällöltään sellainen, että velallisen on maksuohjelman kesto koskevien säännösten estämättä suoritettava velkojalle yhtä suuri osuus velasta kuin muille samassa asemassa oleville velkojille, jollei se ole kohtuutonta ottaen huomioon velan määrä ja peruste sekä suorituksen taloudellinen merkitys velallisen olosuhteissa. Maksuohjelman kesto voidaan pidentää selvittäjän saatavan maksamista varten.

Muutettua maksuohjelmaa on noudatettava muutoksenhausta huolimatta, jollei ylempi tuomioistuin toisin määrää. Päättyessään maksuohjelman muuttamisesta tuomioistuin voi määrätä, että velallisen varallisuuden rahaksimuuttoa koskevia määräyksiä on noudatettava vasta, kun päätös on lainvoimainen tai toisin määrätään.

7 luku

Elinkeinotoimintaa harjoittavaa velallista koskevat erityissäännökset

45 § (19.12.2014/1123)

Yksityistalouden velkojen järjestelyä koskevat lisäedellytykset

Yksityisenä elinkeinon- tai ammatinharjoittajana toimivan velallisen yksityistalouden velat voidaan järjestellä tämän lain mukaan vain, jos hänellä on maksuvaraa tavallisten velkojen maksamiseen eikä 46 §:n 2 momentista aiheudu estettä toiminnan jatkamiselle ja:

- 1) velallisella ei ole kyseisestä elinkeinotoiminnasta aiheutuneita velkoja tai niitä on vähän;
- 2) kyseiseen elinkeinotoimintaan liittyviä velkoja on enemmän kuin vähän mutta niitä ei ole eräänntyneinä maksamatta ja velallinen kykenee maksamaan elinkeinotoimintaan liittyvät velat toiminnasta saatavilla tuloilla sitä mukaa kuin ne eräänntyvät; tai
- 3) velallisen elinkeinotoimintaan liittyvät velat järjestellään tämän lain mukaisesti.

Jos velallinen harjoittaa elinkeinotoimintaa avoimen yhtiön tai kommandiittiyhtiön henkilökohtaisesti vastuunalaisena yhtiömiehenä, hänen yksityistalouden velkansa voidaan järjestellä tämän lain mukaan vain, jos:

- 1) yhtiö on maksukykyinen eikä sitä uhkaa maksukyvyttömyys; tai
- 2) yhtiön osalta on vireillä yrityksen saneerauksesta annetussa laissa tarkoitettu menettely.

Velallisen aiemmin harjoittamaan elinkeinotoimintaan liittyviä velkoja pidetään yksityistalouden velkoina, jos kyseinen elinkeinotoiminta on lopetettu ja velallisen velkavastuut on selvitetty.

45 a § (19.12.2014/1123).

Elinkeinotoiminnan velkojen järjestelyä koskevat lisäedellytykset

Yksityisenä elinkeinon- tai ammatinharjoittajana toimivan velallisen elinkeinotoimintaan liittyvät velat voidaan järjestellä tämän lain mukaan vain, jos:

- 1) velallisen yksityistalouden velat järjestellään tämän lain mukaisesti;
- 2) velallisen elinkeinotoiminnan palveluksessa on viimeksi päättyneen tilikauden aikana ollut keskimäärin enintään kaksi henkilöä velallisen lisäksi;
- 3) elinkeinotoiminnan tervehdyttäminen ei edellytä yritystoimintaa koskevia järjestelyjä;
- 4) velallinen kykenee maksamaan menettelyn alkamisen jälkeen syntyvät elinkeinotoimintaan liittyvät velkansa toiminnasta saatavilla tuloilla sitä mukaa kuin ne erääntyvät; ja
- 5) toiminnan jatkaminen ei aiheuta 46 §:n 1 momentissa tarkoitettua luoton ottoa laajempaa velkaantumista.

(25.5.2022/389).

L:lla 389/2022 muutettu 1 momentti tulee voimaan 1.7.2022. Aiempi sanamuoto kuuluu:

Yksityisenä elinkeinon- tai ammatinharjoittajana toimivan velallisen elinkeinotoimintaan liittyvät velat voidaan järjestellä tämän lain mukaan vain, jos:

- 1) velallisen yksityistalouden velat järjestellään tämän lain mukaisesti;
- 2) velallisen elinkeinotoiminta on melko pienimuotoista eikä sen tervehdyttäminen edellytä yritystoimintaa koskevia järjestelyjä;
- 3) velallinen kykenee maksamaan menettelyn alkamisen jälkeen syntyvät elinkeinotoimintaan liittyvät velkansa toiminnasta saatavilla tuloilla sitä mukaa kuin ne erääntyvät; ja
- 4) toiminnan jatkaminen ei aiheuta 46 §:n 1 momentissa tarkoitettua luoton ottoa laajempaa velkaantumista.

Elinkeinotoimintaa avoimen yhtiön tai kommandiittiyhtiön henkilökohtaisesti vastuunalaisena yhtiömiehenä harjoittavan velallisen elinkeinotoimintaan liittyvät velat voidaan järjestellä tämän lain mukaan vain, jos:

- 1) yhtiön osalta on vireillä yrityksen saneerauksesta annetussa laissa tarkoitettu menettely; ja
- 2) kysymys on yhtiömiehen velasta, eivätkä 1 kohdassa tarkoitettussa menettelyssä tehdyt toimenpiteet ulota vaikutuksiaan yhtiömieheen.

Tämän lain mukaan ei voida järjestellä yhtiön velkaa.

45 b § (25.5.2022/389).

Elinkeinotoiminnan velkojen järjestelyä koskevat erityiset esteet

Elinkeinotoimintaan liittyviä velkoja ei voida järjestellä tämän lain mukaisesti, jos on:

1) perusteltua syytä olettaa, että hakemuksen pääasiallisena tarkoituksena on velkojien perintätoimien estäminen tai muu velkojan oikeuden loukkaaminen; tai

2) ilmeistä, että velkojalle tuleva kertymä olisi arvoltaan pienempi kuin mitä velkoja saisi velallisen konkurssissa ilman velallisen omistusasunnon huomioon ottamista ja 20 a §:n soveltamista.

L:lla 389/2022 muutettu 45 b § tulee voimaan 1.7.2022. Aiempi sanamuoto kuuluu:

45 b § (19.12.2014/1123)

Elinkeinotoiminnan velkojen järjestelyä koskeva erityinen este

Elinkeinotoimintaan liittyviä velkoja ei voida järjestellä tämän lain mukaisesti, jos on perusteltua syytä olettaa, että hakemuksen pääasiallisena tarkoituksena on velkojien perintätoimien estäminen tai muu velkojan oikeuden loukkaaminen.

46 §

Luoton ottaminen elinkeinotoiminnassa ja varallisuuden säilyttäminen (19.12.2014/1123)

Edellä 45 §:ssä ja 45 a §:ssä tarkoitettussa tapauksessa velallinen voi 7 §:n 1 momentissa säädetyn kiellon estämättä ottaa kyseisen elinkeinotoiminnan kannalta tarpeellista luottoa, jos se ei ole määrältään tai ehdoiltaan epätavallista. Velallinen voi kuitenkin ottaa määrältään tavallista suuremman luoton, jos luoton ottaminen on tarkoituksenmukaista ottaen huomioon toiminnasta maksuohjelman aikana velalliselle odotettavissa oleva kertyvä tulo. (19.12.2014/1123)

Yksityinen elinkeinon- tai ammatinharjoittaja ei ole velkajärjestelyssä velvollinen muuttamaan rahaksi elinkeinotoimintaan liittyvää varallisuuttaan sikäli kuin varallisuus on tarpeellista toiminnan jatkamiseksi ja toiminnan jatkaminen on tarkoituksenmukaista ottaen huomioon siitä velalliselle kertyvä tulo.

Avoimen tai kommandiittiyhtiön henkilökohtaisesti vastuunalainen yhtiömies ei ole velkajärjestelyssä velvollinen muuttamaan rahaksi osuuttaan yhtiössä, paitsi jos joku velkojista sitä vaatii ja on todennäköistä, että tämä johtaisi velkojan kannalta parempaan tulokseen kuin yhtiöosuuden säilyminen velallisella.

46 a § (19.12.2014/1123)

Maksuohjelman vahvistamisen este

Edellä 45 a §:ssä tarkoitettussa tapauksessa maksuohjelmaa ei voida vahvistaa, jos velkoja saattaa todennäköiseksi, että hänelle maksuohjelman mukaan tuleva kertymä on arvoltaan pienempi kuin mitä hän saisi velallisen konkurssissa ilman velallisen omistusasunnon huomioon ottamista ja 20 a §:n soveltamista.

47 §

Maksuohjelman raukeamista koskeva erityissäännös

Jos velallinen on yksityinen elinkeinon- tai ammatinharjoittaja ja maksuohjelman aikana tehdään päätös velallista koskevan, yrityksen saneerauksesta annetussa laissa tarkoitettun menettelyn aloittamisesta, tämän lain nojalla vahvistettu maksuohjelma raukeaa. Tuomioistuimien voi kuitenkin määrätä, että maksuohjelma ei yrityksen saneerausmenettelystä huolimatta raukea, jos tähän on erityinen syy sen vuoksi, että pääosa maksuohjelmaan sisältyvistä veloista on ohjelman mukaisesti suoritettu.

48 §

Osakkeenomistajaa koskeva erityissäännös

Jos velallinen harjoittaa elinkeinotoimintaa osakeyhtiön johtoon kuuluvana osakkeenomistajana, velkajärjestelyn piiriin kuuluvana velkana ei pidetä velallisen takaussitoumukseen perustuvaa velkaa, mikäli takaus on annettu mainitun yhtiön velasta. Tällaiseen velalliseen ei sovelleta, mitä 3 §:n 2 momentissa säädetään, mikäli vakuus on annettu edellä tarkoitettun yhtiön velasta.

Edellä 1 momentissa tarkoitettut velat kuuluvat kuitenkin velkajärjestelyn piiriin, jos yhtiön osalta on aloitettu yrityksen saneerauksesta annetussa laissa tarkoitettu menettely tai yhtiölle on vahvistettu saneerausohjelma. (24.1.1997/63)

Mitä edellä 46 §:n 3 momentissa säädetään, koskee vastaavasti velallista, joka harjoittaa elinkeinotoimintaa osakeyhtiön johtoon kuuluvana osakkeenomistajana. (24.1.1997/63)

8 luku

Menettely tuomioistuimessa

49 §

Käsittelyjärjestys ja toimivaltaisuus (30.12.2002/1273)

Tässä laissa tarkoitetun asian käsittelyssä noudatetaan hakemusasioiden käsittelyä koskevia oikeudenkäymiskaaren 8 luvun säännöksiä, jollei tästä laista muuta johdu. Velkajärjestelyä koskeva asia on käsiteltävä asian edellyttämällä joutuisuudella. (25.5.2022/389)

L:lla 389/2022 muutettu 1 momentti tulee voimaan 1.7.2022. Aiempi sanamuoto kuuluu:

Tässä laissa tarkoitetun asian käsittelyssä noudatetaan hakemusasioiden käsittelyä koskevia oikeudenkäymiskaaren 8 luvun säännöksiä, jollei tästä laista muuta johdu. (30.8.2002/772)

Asia voidaan aina käsitellä istunnossa, kun siinä on yksin puheenjohtaja. (31.1.1995/113)

Velkajärjestelystä päättää se tuomioistuin, joka on velallisen yleinen oikeuspaikka tai, jos velalliset hakevat velkajärjestelyä yhdessä, se tuomioistuin, joka on heistä jonkun yleinen oikeuspaikka. Edellä 45 §:n 2 momentin 2 kohdassa, 45 a §:n 2 momentissa ja 48 §:n 2 momentissa tarkoitetussa tapauksessa velkajärjestelystä voi päättää se tuomioistuin, jossa saneerausmenettely on vireillä. (19.12.2014/1123)

Maksuohjelman raukeamisesta ja muuttamisesta sekä muusta velkajärjestelyä koskevasta asiasta päättää 3 momentissa tarkoitettu tuomioistuin tai se tuomioistuin, joka on ratkaissut maksuohjelman vahvistamista koskevan asian. (30.12.2002/1273)

49 a § (19.12.2014/1123)

Toimivaltainen tuomioistuin konkurssiin asettamista koskevassa asiassa

Jos velallista koskeva konkurssihakemus on vireillä, kun velkajärjestelyä koskeva hakemus tulee vireille tai jos konkurssihakemus tulee vireille ennen kuin päätös velkajärjestelyn aloittamisesta on tehty, konkurssihakemus käsitellään siinä käräjäoikeudessa, jossa velkajärjestelyhakemus on vireillä tai joka on käsitellyt velkajärjestelyn aloittamista koskevan asian. Sen käräjäoikeuden, jonne konkurssihakemus on tehty, on siirrettävä konkurssihakemus velkajärjestelyhakemusta käsittelevän tai sitä käsitelleen käräjäoikeuden ratkaistavaksi.

Velkajärjestelyn aloittamisen ja maksuohjelman vahvistamisen välisenä aikana tehtävä hakemus velallisen asettamisesta konkurssiin käsitellään siinä käräjäoikeudessa, joka on päättänyt velkajärjestelyn aloittamisesta.

Jos velallinen asetetaan konkurssiin, 1 tai 2 momentissa tarkoitettu käräjäoikeus voi siirtää asian siihen käräjäoikeuteen, joka muutoin on toimivaltainen käsittelemään velallisen konkurssia, jos se on tarkoituksenmukaista. Käräjäoikeuden on samalla määrättävä pesänhoitaja.

50 §

Velkajärjestelyn hakeminen

Velkajärjestelyä koskeva hakemus on laadittava vahvistetun kaavan mukaisesti uhalla, että hakemus muutoin voidaan jättää tutkimatta. Hakemus toimitetaan tuomioistuimen kansliaan.

Jos velalliset hakevat velkajärjestelyä yhdessä, kunkin velallisen hakemuksesta tulee käydä ilmi, miksi velkajärjestelyä haetaan yhdessä.

3 momentti on kumottu L:lla 19.12.2014/1123.

51 §

Hakemuksen liitteet

Hakemukseen on liitettävä tarpeellinen selvitys velallisen maksukykyyn vaikuttavista seikoista ja muista velkajärjestelyn kannalta merkityksellisistä seikoista. Hakemukseen voidaan liittää velallisen ehdotus maksuohjelmaksi sekä ehdotus selvittäjäksi.

Hakemukseen liitettävistä asiakirjoista ja vaadittavasta selvityksestä säädetään tarkemmin asetuksella.

52 §

Velkojien kuuleminen hakemuksesta

Tuomioistuin voi ennen kuin se päättää velkajärjestelyn aloittamisesta varata yhdelle tai useammalle velkojalle tilaisuuden määräajassa lausua kirjallisesti hakemuksesta. Velkoja voidaan myös kutsua istuntoon kuultavaksi.

Mitä 1 momentissa säädetään velkojasta, koskee myös velallisen velasta takauksen antanutta, vakuuden asettanutta sekä kanssavelallista.

Tuomioistuin voi hylätä hakemuksen velkojia kuulematta, jos on ilmeistä, että hakemuksen tarkoituksena on velallisen konkurssiin asettamisen viivästyttäminen. (19.12.2014/1123).

52 a § (19.12.2014/1123)

Velkojien kuuleminen hakemuksesta ja maksuohjelmaehdotuksesta

Jos hakemukseen on liitetty ehdotus maksuohjelmaksi eikä 2 momentista muuta johdu, tuomioistuimen on:

- 1) annettava hakemus ja maksuohjelmaehdotus tiedoksi velkojille;
- 2) asetettava määräpäivä, johon mennessä velkojien on toimitettava tuomioistuimelle kirjallinen lausuma velallisen hakemuksesta ja maksuohjelmaehdotuksesta sekä mahdolliset väitteet ehdotukseen sisältyvistä veloista uhalla, että lausumat ja väitteet muuten voidaan jättää huomioon ottamatta; ja
- 3) annettava yksityisvelkojalle selvitys 31 a §:ssä tarkoitettua mahdollisuudesta vaatia maksuohjelman keston jatkamista.

Jos 38 a §:n 1 momentissa tarkoitettua hyväksyntä maksuohjelmaehdotukselle on annettu kirjallisesti ja velallinen on varannut kaikille velkojille tilaisuuden tulla kuulluksi 62 a §:n 2 momentissa tarkoitettulla tavalla, päätös velkajärjestelyn aloittamisesta ja maksuohjelman vahvistamisesta voidaan tehdä velkojia enempää kuulematta. (25.5.2022/389).

L:lla 389/2022 muutettu 2 momentti tulee voimaan 1.7.2022. Aiempi sanamuoto kuuluu:

Jos 38 a §:n 1 momentissa tarkoitettua hyväksyntä maksuohjelmaehdotukselle on annettu kirjallisesti ja velallinen on kuullut kaikkia velkojia, päätös velkajärjestelyn aloittamisesta ja maksuohjelman vahvistamisesta voidaan tehdä velkojia enempää kuulematta.

Mitä tässä pykälässä säädetään velkojasta, koskee myös velallisen velan takaajaa, vakuuden asettajaa ja kanssavelallista.

52 b § (25.5.2022/389)

Pesähoitajan kuuleminen hakemuksesta

Jos velallinen on konkurssissa eikä pesäluettelo ole vahvistettu, tuomioistuin voi ennen kuin se päättää velkajärjestelyn aloittamisesta varata pesähoitajalle tilaisuuden määräajassa lausua kirjallisesti hakemuksesta. Pesähoitaja voidaan myös kutsua istuntoon kuultavaksi.

L:lla 389/2022 lisätty 52 b § tulee voimaan 1.7.2022.

53 §

Selvityksen hankkiminen

Tuomioistuimen on, milloin aihetta on, velkojan esittämästä vaatimuksesta hankittava tarpeellinen selvitys siitä, onko olemassa sellaisia seikkoja, jotka voivat aiheuttaa hakemuksen hylkäämisen 10 §:ssä mainituilla

perusteilla. Tuomioistuin voi hankkia selvitystä myös omasta aloitteestaan. (24.1.1997/63).

Jos selvityksen saamiseksi on tarpeen, tuomioistuin voi omasta aloitteestaan tai velkojan hakemuksesta pyytää ulosottomiestä tekemään velallisesta ulosottolain 3 luvun 57–63 §:ssä tarkoitettun ulosotto selvityksen tai antamaan muita hakemuksen ratkaisemiseksi tarpeellisia tietoja. Tuomioistuin voi samalla määrätä, että ulosottomiehellä on salassapitosäännösten estämättä sama oikeus kuin velallisella saada tietoja velallisen pankkitileistä, maksuliikkeestä, sopimuksista ja sitoumuksista sekä velallisen varallisuudesta, verotuksesta ja muista velallisen taloudellista asemaa koskevista seikoista. Ulosottomies voidaan kutsua myös asiassa kuultavaksi. (27.6.2003/691).

UlosottoL 37/1895 on kumottu Ulosottokaarella 705/2007, ks. Ulosottokaari 705/2007 3 luku 57–63 §.

54 §

Päätös velkajärjestelyn aloittamisesta

Päätös velkajärjestelyn aloittamisesta on tehtävä, jos esitetyn selvityksen perusteella velkajärjestelyyn on edellytykset eikä estettä ole. Päätökseen, jolla velkajärjestely on aloitettu, ei saa hakea muutosta. (31.1.1995/113).

Jollei 5 momentista muuta johdu, tuomioistuimen tulee päättäessään velkajärjestelyn aloittamisesta: (19.12.2014/1123).

1) asettaa määräpäivä, johon mennessä ehdotus maksuohjelmaksi on toimitettava tuomioistuimelle, jollei ehdotusta ole toimitettu hakemuksen yhteydessä;

2) asettaa määräpäivä, johon mennessä velkojien on kirjallisesti ilmoitettava selvittäjälle tai muulle maksuohjelmaehdotuksen laatijalle, sen mukaan kuin tuomioistuin määrää, velkajärjestelyn piiriin kuuluvan velan määrä, jos se poikkeaa velallisen ilmoittamasta, tai velallisen ilmoituksen ylittävä vaatimus voidaan muuten jättää maksuohjelmassa huomioon ottamatta; (25.5.2022/389).

L:lla 389/2022 muutettu 2 kohta tulee voimaan 1.7.2022. Aiempi sanamuoto kuuluu:

2) asettaa määräpäivä, johon mennessä velkojien on kirjallisesti ilmoitettava selvittäjälle tai muulle maksuohjelmaehdotuksen laatijalle taikka tuomioistuimelle, sen mukaan kuin tuomioistuin määrää, velkajärjestelyn piiriin kuuluvan velan määrä, mikäli se poikkeaa velallisen ilmoittamasta, uhalla, että velallisen ilmoituksen ylittävä vaatimus voidaan muuten jättää maksuohjelmassa huomioon ottamatta;

3) asettaa, jollei selvittäjää määrätä, määräpäivä, johon mennessä velkojien on toimitettava tuomioistuimelle kirjallinen lausuma velallisen hakemuksesta ja maksuohjelmaehdotuksesta sekä mahdolliset väitteet ehdotukseen sisältyvistä veloista uhalla, että lausumat ja väitteet muuten voidaan jättää huomioon ottamatta; ja

4) määrätä selvittäjä, jos siihen on 64 §:n mukaan aihetta.

(31.1.1995/113).

Tuomioistuimen tulee lisäksi:

1) ilmoittaa velalliselle 6 §:ssä säädetyistä tietojenantovelvollisuudesta, 7 §:ssä säädetyistä myötävaikutusvelvollisuudesta ja 12 §:ssä säädetyistä maksu- ja vakuudenasettamiskiellosta sekä niiden laiminlyönnin ja rikkomisen seuraamuksista;

2) ilmoittaa velkajärjestelyn alkamisesta velallisen kotipaikan ja velallisen kiinteistön sijaintipaikkakunnan ulosottoviranomaiselle; ja

3) merkitä päätökseen sen antamisen tai julistamisen kellonaika.

Tuomioistuimen on, jollei 66 §:stä muuta johdu eikä asiassa ole sovellettu 52 a §:ää, viipymättä lähetettävä velkojille sekä takaajille, vakuuden asettajille ja kanssavelallisille jäljennös päätöksestä, hakemuksesta ja

velallisen ehdotuksesta maksuohjelmaksi sekä selvitys 31 a §:ssä tarkoitetusta mahdollisuudesta vaatia maksuohjelman keston jatkamista. (19.12.2014/1123).

Jos hakemukseen on liitetty ehdotus maksuohjelmaksi ja päätös velkajärjestelyn aloittamisesta on tehty enintään kuusi kuukautta maksuohjelmaehdotuksessa käytetyn saldopäivän jälkeen, tuomioistuin asettaa 2 momentin 2 ja 3 kohdassa tarkoitetun määräpäivän vain, jos se on tarpeellista maksuohjelmaehdotuksen tarkistamiseksi. (19.12.2014/1123).

Jos velkoja ei ole toimittanut 2 momentin 2 kohdassa tarkoitettua ilmoitusta velkajärjestelyn piiriin kuuluvan velan määrästä suomen, ruotsin tai englannin kielellä, velkojaa on pyydettyä toimittamaan ilmoituksestaan tarpeellisin osin käännös jollekin näistä kielistä. (16.6.2017/366).

55 §

Istunnon toimittaminen ennen maksuohjelman vahvistamista

Jos velkojien kirjallisten lausumien tai selvittäjän maksuohjelmaehdotukseen sisällytetyn tiivistelmän taikka selvittäjän 66 §:n 4 momentissa tarkoitetun ilmoituksen vuoksi on tarpeen, tuomioistuin voi määrätä asian käsiteltäväksi istunnossa. Tuomioistuimen on ilmoitettava istunnon aika ja paikka velalliselle, velkojille ja selvittäjälle.

56 §

Velkojen riitauttaminen

Velkojat voivat kirjallisesti tuomioistuimen määräämässä ajassa tai istunnossa, jos sellainen toimitetaan, suullisesti esittää maksuohjelmaehdotukseen sisältyviä velkoja koskevat väitteet. Jos ehdotuksen laatii selvittäjä, väitteen voi esittää myös velallinen. Väitteet on esitettävä selvittäjälle, joka saattaa ne maksuohjelmaehdotuksen yhteydessä tuomioistuimen tietoon.

57 §

Väitteiden käsittely

Edellä 56 §:ssä tarkoitetut väitteet käsitellään velkajärjestelyn käsittelyn yhteydessä ja ratkaistaan maksuohjelmassa, jos se vaadittava todistelu ja muut seikat huomioon ottaen on mahdollista aiheuttamatta olennaista viivästyä tai muuta haittaa velkajärjestelylle.

Jos asiaa ei 1 momentin mukaan voida käsitellä ja ratkaista velkajärjestelyn yhteydessä, tuomioistuimen on osoitettava se osapuoli, jolla on asiassa näyttövelvollisuus, määrääjassa saattamaan asia tutkittavaksi eri oikeudenkäynnissä tai muussa menettelyssä. Kyseisen saatavan huomioon ottamisesta maksuohjelmassa säädetään 28 §:ssä.

58 §

Asian lykkääminen ja raukeaminen eräissä tapauksissa

Jos ehdotusta maksuohjelmaksi ei voida 38 §:n mukaan vahvistaa, tuomioistuin voi varata velalliselle tai selvittäjälle tilaisuuden määräpäivään mennessä laatia uuden ehdotuksen. Asiaan osallisilta on pyydettyä määräpäivään mennessä lausuma uudesta ehdotuksesta siltä osin kuin tuomioistuin pitää sitä tarpeellisena aikaisempaan ehdotukseen tehtävien muutosten merkitys ja annettujen lausumien sisältö huomioon ottaen. (24.1.1997/63).

Jos velallinen ennen maksuohjelman vahvistamista kuolee, hakemus raukeaa.

59 §

Tuomioistuimen selonantovelvollisuus

Vahvistaessaan maksuohjelman tuomioistuimen on selostettava velalliselle velkajärjestelyn merkitys ja maksuohjelman laiminlyönnin seuraamukset sekä kiinnitettävä velallisen huomiota siihen, että sellaisen uuden velan ottaminen, jota ei edellytetä maksuohjelmassa, voi vaarantaa velkajärjestelyn toteutumisen.

60 §

Takaisinsaanti velkajärjestelyssä

Oikeustoimi, joka voisi peräytyä, jos velkajärjestelyn sijasta olisi haettu konkurssia, voidaan velkojan vaatimuksesta peräyttää velkajärjestelyn yhteydessä vastaavin perustein kuin takaisinsaannista konkurssipesään annetussa laissa (758/91) säädetään ja noudattaen myös, mitä sanotussa laissa säädetään kolmannen asemasta.

Määräpäivänä pidetään 1 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa päivää, jona hakemus velkajärjestelystä tehtiin tai, jos tuolloin oli vireillä hakemus velallisen asettamisesta konkurssiin, päivää, jona konkurssihakemus tehtiin. Jos vireillä oli useita konkurssia koskevia hakemuksia, määräpäivänä pidetään sitä päivää, jona ensiksi vireille pantu hakemus tehtiin.

Takaisinsaannista on soveltuvin osin voimassa, mitä ulosottolain 3 luvun 84, 89 ja 90 §:ssä säädetään. Se, mitä velkojan kanteen johdosta määrätään luovutettavaksi tai korvattavaksi, voidaan tämän lain säännösten estämättä käyttää kantajan saatavan suorittamiseksi. Takaisinsaantikanne on pantava vireille kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun velkoja sai tiedon velkajärjestelyn alkamisesta. (27.6.2003/691).

Saatava, joka maksun takaisinsaannin vuoksi syntyy uudelleen vastaajana olleelle velkojalle, on otettava huomioon velkajärjestelyn piiriin kuuluvana velkana.

UlosottoL 37/1895 on kumottu Ulosottokaarella 705/2007, ks. Ulosottokaari 705/2007 3 luku 84, 89 ja 90 §. Ks. L takaisinsaannista konkurssipesään 758/1991 2 luku ja 4 luku.

61 §

Maksuohjelman raukeamista ja muuttamista koskeva hakemus (24.1.1997/63)

Maksuohjelman raukeamista tai muuttamista koskeva hakemus on tehtävä tuomioistuimelle kirjallisesti. Hakemus on tehtävä ilman aiheetonta viivytystä sen jälkeen, kun peruste siihen on tullut velallisen tai velkojan tietoon. Hakemusta maksuohjelman muuttamiseksi ei voida tehdä sen jälkeen, kun maksuohjelman kesto on päättynyt. Velallisen hakemus maksuohjelman raukeamisesta on tehtävä maksuohjelman aikana ja velkojan hakemus viimeistään kahden vuoden kuluessa siitä, kun maksuohjelmassa määrätty suoritusvelvollisuus on täytetty. Jos hakemuksen perusteena on rikoslain (39/1889) 39 luvun 2 tai 3 §:ssä tarkoitettu velallisen menettely, velkojan hakemus voidaan kuitenkin tehdä ennen kuin syyteoikeus rikoksesta on vanhentunut. (29.2.2008/117).

Jos velallinen hakee maksuohjelman muuttamista, hänen on liitettävä hakemukseen ehdotus uudeksi maksuohjelmaksi. Niille velkojille, joita asia koskee, on varattava tilaisuus tulla kuulluksi ehdotuksen johdosta.

Velkojan hakemuksesta on varattava velalliselle ja niille velkojille, joiden kuulemista tuomioistuin pitää tarpeellisena, tilaisuus tulla kuulluiksi. Jos velkoja on vaatinut maksuohjelman raukeamista, muille velkojille on varattava tilaisuus esittää vaatimuksensa, jos siihen on 42 §:n 5 momentista johtuva syy. Jos tuomioistuin katsoo, että maksuohjelman muuttamiseen on aihetta, se voi asettaa määräpäivän, johon mennessä velallisen on toimitettava tuomioistuimelle ehdotus maksuohjelmaksi. Ehdotuksen käsittelystä on voimassa, mitä siitä edellä säädetään. (30.12.2002/1273).

61 a § (30.12.2002/1273)

Lisäsuoritusten vahvistamista koskeva hakemus

Velkojan hakemus velallisen lisäsuoritusten vahvistamiseksi ja maksuvelvollisuuden määräämiseksi voidaan tutkia vasta, kun lisäsuoritusten maksuvelvollisuus on maksuohjelman mukaan päättynyt. Hakemus on tehtävä ilman aiheetonta viivytystä sen jälkeen, kun lisäsuoritusten maksuvelvollisuus on päättynyt tai kun peruste lisäsuoritusvelvollisuudelle on tullut velkojan tietoon. Hakemusta ei voida tehdä enää sen jälkeen, kun lisäsuoritusten maksuvelvollisuuden päättymisestä on kulunut kaksi vuotta. Ennen hakemuksen tekemistä velkojan on esitettävä velalliselle kirjallinen vaatimuksensa ja varattava velalliselle tilaisuus vastata vaatimukseen. Hakemuksen saa kuitenkin vaatimusta esittämättä tehdä, jos tuomioistuinkäsittelyn siirtyminen saattaa aiheuttaa velkojalle oikeudenmenetyksen tai jos käsittelyn aloittamiseen viivytyksettä on muu painava syy. (25.5.2022/389).

L:lla 389/2022 muutettu 1 momentti tulee voimaan 1.7.2022. Aiempi sanamuoto kuuluu:

Velkojan hakemus velallisen lisäsuoritusten vahvistamiseksi ja maksuvelvollisuuden määräämiseksi voidaan tutkia vasta, kun maksuohjelma on päättynyt. Hakemus on tehtävä ilman aiheetonta viivytystä sen jälkeen, kun maksuohjelman kesto on päättynyt tai kun peruste lisäsuoritusvelvollisuudelle on tullut velkojan tietoon. Hakemusta ei voida tehdä enää sen jälkeen, kun maksuohjelman päättymisestä on kulunut kaksi vuotta. Ennen hakemuksen tekemistä velkojan on esitettävä velalliselle kirjallinen vaatimuksensa ja varattava velalliselle tilaisuus vastata vaatimukseen. Hakemuksen saa kuitenkin vaatimusta esittämättä tehdä, jos tuomioistuinkäsittelyn siirtyminen saattaa aiheuttaa velkojalle oikeudenmenetyksen tai jos käsittelyn aloittamiseen viivytyksettä on muu painava syy.

Hakemuksesta on varattava velalliselle tilaisuus tulla kuulluksi sekä niille velkojille, joita asia koskee, tilaisuus esittää vaatimuksensa.

Lisäsuoritukset voidaan vahvistaa ja määrätä maksettaviksi myös velallisen hakemuksesta. Mitä edellä säädetään velkojan hakemuksesta, koskee myös velallisen hakemusta.

62 § (30.12.2002/1273)

Oikeudenkäyntikulut

Asiaan osalliset vastaavat itse menettelyyn osallistumisesta aiheutuvista kustannuksista. Edellä 57 §:n 1 momentissa tarkoitettussa väitteiden käsittelyssä ja jos erityistä syytä on, maksuohjelman raukeamista ja lisäsuoritusten vahvistamista koskevan hakemuksen käsittelyssä, sovelletaan kuitenkin vastaavasti, mitä oikeudenkäyntikuluista riita-asiassa säädetään. Velallisen velvollisuudesta maksaa selvittäjälle palkkio ja korvaus kustannuksista säädetään 70 §:n 1 momentissa.

62 a § (19.12.2014/1123)

Ilmoitukset ja tiedoksiantotapa

Maksuohjelmaa koskevan päätöksen antamispäivä on ilmoitettava velalliselle, kaikille velkojille, velallisen kotipaikan ulosottoviranomaiselle ja selvittäjälle, jos sellainen on määrätty. Ilmoituksessa on mainittava, onko maksuohjelmaehdotusta muutettu sen jälkeen, kun ehdotus on toimitettu asiaan osallisille. Ilmoitusta ei kuitenkaan tarvitse tehdä velkojalle, jonka saatava velalliselta on vähäinen ja joka ei ole toimittanut lausumaa maksuohjelmaehdotuksesta. Maksuohjelman muuttamista ja lisäsuoritusvelvollisuuden vahvistamista koskevan päätöksen antamispäivä on ilmoitettava velalliselle ja niille velkojille, joille asiassa on varattu tilaisuus tulla kuulluksi. Maksuohjelman raukeamisesta on ilmoitettava velalliselle, velallisen kotipaikan ulosottoviranomaiselle sekä velkojille. Muutoksenhakutuomioistuin voi antaa ilmoittamisen käräjäoikeuden tehtäväksi. (25.5.2022/389)

L:lla 389/2022 muutettu 1 momentti tulee voimaan 1.7.2022. Aiempi sanamuoto kuuluu:

Maksuohjelmaa koskevan päätöksen antamispäivä on ilmoitettava velalliselle, kaikille velkojille, velallisen kotipaikan ulosottoviranomaiselle ja selvittäjälle, jos sellainen on määrätty. Ilmoituksessa on mainittava, onko maksuohjelmaehdotusta muutettu sen jälkeen, kun ehdotus on toimitettu asiaan osallisille. Ilmoitusta ei kuitenkaan tarvitse tehdä velkojalle, jonka saatava velalliselta on vähäinen ja joka ei ole toimittanut lausumaa maksuohjelmaehdotuksesta. Maksuohjelman muuttamista koskevan päätöksen antamispäivä on ilmoitettava velalliselle ja niille velkojille, joille asiassa on varattu tilaisuus tulla kuulluksi. Maksuohjelman raukeamisesta on ilmoitettava velalliselle, velallisen kotipaikan ulosottoviranomaiselle sekä velkojille. Muutoksenhakutuomioistuin voi antaa ilmoittamisen käräjäoikeuden tehtäväksi.

Tässä laissa tarkoitetut ilmoitukset ja tiedoksiannot voidaan toimittaa sähköisellä tiedonsiirtomenetelmällä tai postitse tavallisella kirjeellä, jollei tiedoksiantoa ole tarpeen toimittaa vastaanottotodistusta tai saantitodistusta vastaan taikka muuta riita-asioita varten säädettyä tiedoksiantotapaa käyttäen. Velkojan prosessiosoitteena voidaan käyttää sähköpostiosoitetta tai muuta sähköisen tiedonsiirron osoitetta taikka postiosoitetta, jonka velkoja on 11 b §:ssä tarkoitettussa velkaselvittelyssä ilmoittanut velalliselle. Ilmoitus velkajärjestelyn aloittamisesta voidaan tehdä ulosottoviranomaiselle myös puhelimitse.

63 §

Muutoksenhaku

Tuomioistuimen päätökseen velkajärjestelyä koskevassa asiassa saa hakea muutosta, jollei muutoksenhakua ole erikseen kielletty tai kysymys ole asian käsittelyä koskevasta ratkaisusta.

Jos päätökseen, jolla velkajärjestelyä koskeva hakemus on hylätty, on haettu muutosta ja velallinen on asetettu konkurssiin ennen asian ratkaisemista muutoksenhakutuomioistuimessa, konkurssi raukeaa, jos velkajärjestely aloitetaan. Jos velkajärjestely aloitetaan muutoksenhakutuomioistuimen päätöksellä ja tällöin on vireillä hakemus velallisen asettamisesta konkurssiin, hakemus raukeaa maksuohjelman tultua vahvistetuksi. ([19.12.2014/1123](#)).

9 luku

Selvittäjää koskevat säännökset

64 §

Selvittäjän määrääminen

Velkajärjestelyssä voidaan määrätä selvittäjä, jos se on velallisen taloudellisen aseman selvittämiseksi, omaisuuden rahaksimuuton vuoksi tai muuten velkajärjestelyn toteuttamiseksi tarpeen. Jos velallisen hakemukseen on liitetty ehdotus maksuohjelmaksi, selvittäjä voidaan määrätä vain, jos se on asian riittäisyyden tai epäselvyyden vuoksi tarpeen. Selvittäjä voidaan määrätä myös takaus- ja vakuusvastuun järjestelyssä. Lisäsuoritusten vahvistamista koskevassa asiassa selvittäjä voidaan määrätä, jos se on asian riittäisyyden tai epäselvyyden vuoksi taikka muusta erityisestä syystä tarpeen. ([19.12.2014/1123](#)).

Tuomioistuin määrää selvittäjän velkajärjestelyn aloittamisesta päätettäessä. Selvittäjä voidaan määrätä muunakin ajankohtana, jos siihen on aihetta. Selvittäjä voidaan määrätä myös laatimaan ehdotus maksuohjelman muuttamiseksi. ([31.1.1995/113](#)).

Päätökseen, jolla selvittäjä on määrätty, ei saa erikseen hakea muutosta.

65 §

Selvittäjän kelpoisuus

Selvittäjäksi on määrättävä täysi-ikäinen ja rehelliseksi tunnettu henkilö, joka ei ole konkurssissa, jonka toimintakelpoisuutta ei ole rajoitettu ja joka suostuu tehtävään. Selvittäjällä on oltava tehtävän edellyttämä kyky, taito ja kokemus. Hän ei saa olla velalliseen tai keneenkään velkojaan sellaisessa suhteessa, joka voi olla omiaan vaarantamaan hänen riippumattomuuttaan velalliseen nähden tai hänen tasapuolisuuttaan velkojiin nähden. ([1.4.1999/462](#)).

2 momentti on kumottu L:lla [25.5.2022/389](#), joka tulee voimaan 1.7.2022. Aiempi sanamuoto kuuluu:

Selvittäjäksi voidaan 1 momentissa säädetyin edellytyksin määrätä ulosottomies tai avustava ulosottomies.

66 §

Selvittäjän tehtävät

Selvittäjän tehtävänä on laatia ehdotus maksuohjelmaksi tuomioistuimen asettamassa määräajassa sekä suorittaa muut tuomioistuimen selvittäjälle määräämät tehtävät. Maksuohjelmaehdotusta laatiessaan selvittäjän on neuvoteltava velallisen ja velkojien kanssa ja annettava heille tarpeelliset tiedot velkajärjestelyn kannalta merkityksellisistä seikoista sekä varattava heille tilaisuus lausua hakemuksesta ja ehdotuksesta. Selvittäjä voi pyytää velallisen ja velkojien lausumat ja väitteet määräpäivään mennessä uhalla, että lausumat ja väitteet voidaan muuten jättää huomioon ottamatta. Määräpäivä on asetettava niin, että asiaan osallisille jää kohtuullinen aika lausuman antamiseen. Maksuohjelmaehdotukseen on liitettävä selvittäjän tiivistelmä velallisen ja velkojien hakemusta ja ehdotusta koskevista lausumista. ([31.1.1995/113](#)).

Tuomioistuin voi määrätä selvittäjän toimittamaan 54 ja 55 §:ssä sekä 62 a §:n 1 momentissa tarkoitetut tiedoksiannot velalliselle ja velkojille. ([31.1.1995/113](#)).

Selvittäjälle voidaan antaa tehtäväksi huolehtia velallisen varallisuuden rahaksimuutosta ja siihen liittyvistä toimenpiteistä ja järjestelyistä sekä rahaksimuutosta kertyvien varojen tilittämisestä.

Jos selvittäjän tietoon tulee seikka, joka saattaa aiheuttaa velallisen hakemuksen hylkäämisen, selvittäjän on saatettava asia tuomioistuimen ratkaistavaksi. Jos selvittäjän tietoon tulee 60 §:ssä tarkoitettu takaisinsaannin peruste, hänen on ilmoitettava siitä velkojille. ([19.12.2014/1123](#)).

67 §

Selvittäjän oikeudet

Selvittäjällä on salassapitosäännösten estämättä tehtävänsä suorittamiseksi sama oikeus kuin velallisella saada tietoja velallisen pankkitileistä, maksuliikenteestä, sopimuksista ja sitoumuksista sekä velallisen varallisuudesta, verotuksesta ja muista velallisen taloudellista asemaa koskevista seikoista.

68 §

Valvonta ja pakkokeinot

Jos selvittäjä laiminlyö hänelle tämän lain mukaan kuuluvan tehtävän tai velvollisuuden, tuomioistuin voi velvoittaa hänet suorittamaan sen määräajassa ja asettaa velvoitteen tehosteeksi uhkasakon.

69 §

Selvittäjän vapauttaminen toimestaan

Tuomioistuin voi omasta aloitteestaan taikka velkojan tai velallisen vaatimuksesta sekä varattuaan selvittäjälle tilaisuuden tulla kuulluksi vapauttaa selvittäjän toimestaan, jos hän olennaisesti laiminlyö velvollisuuksiaan tai vapauttamiseen on muu painava syy. Tuomioistuin voi pätevistä syistä vapauttaa selvittäjän toimestaan, jos selvittäjä sitä pyytää. Tuomioistuin voi määrätä, että päätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta, jollei tuomioistuin, jossa asia on muutoksenhaun vuoksi vireillä, määrää toisin.

70 § (19.12.2014/1123)

Selvittäjän palkkio ja kustannusten korvaaminen

Selvittäjällä on oikeus saada tehtävästään kohtuullinen palkkio sekä korvaus hänelle aiheutuneista tehtävän kannalta tarpeellisista kustannuksista. Jos selvittäjänä on toiminut julkinen oikeusavustaja, palkkio ja korvaus suoritetaan valtion oikeusaputoimistolle.

Velallisen on maksettava selvittäjän saatavasta määrä, joka vastaa velallisen maksuvaraa enintään maksuohjelman vahvistamisen tai muuttamisen jälkeen seuraavien neljän kuukauden ajalta. Tämä maksuvelvollisuus on myös silloin, kun selvittäjä on määrätty lisäsuoritusten vahvistamista varten, jollei velallinen osoita, että hänen maksuvaransa on selvästi heikentynyt maksuohjelman vahvistamisen tai muuttamisen yhteydessä lasketusta maksuvarasta. Tällöin velallisen on maksettava selvittäjän saatavasta määrä, joka vastaa velallisen maksuvaraa lisäsuorituksen vahvistamisen jälkeen seuraavien neljän kuukauden ajalta. Jos velalliseen sovelletaan 45 a §:ää, hänen on kuitenkin maksettava selvittäjän saatavasta määrä, joka vastaa velallisen maksuvaraa enintään maksuohjelman vahvistamisen tai muuttamisen jälkeen seuraavien kuuden kuukauden ajalta. Velallisen maksuosuus voidaan ottaa myös velalliselle velkajärjestelyn alkamisen jälkeen kertyneistä varoista.

Velallisen maksuosuuden ylittävä määrä selvittäjän saatavasta määrätään maksettavaksi valtion varoista. Jos hakemus hylätään, saatava määrätään kokonaisuudessaan maksettavaksi valtion varoista. Velallisen on tällöin korvattava valtiolle sen varoista maksettu saatava, jos hakemuksen hylkääminen on perustunut siihen, että velallinen on laiminlyönyt menettelyyn liittyviä velvollisuuksiaan. Lisäsuoritusten vahvistamista koskevassa asiassa voidaan hakemuksen tehnyt velkoja määrätä korvaamaan valtiolle sen varoista maksettu saatava, jos hakemus on ollut ilmeisen perusteeton.

Jos selvittäjä on määrätty huolehtimaan maksuohjelmassa vahvistetusta rahaksimuutosta, palkkio ja kustannukset tästä tehtävästä otetaan kuitenkin omaisuuden myyntihinnasta.

Jos velallinen asetetaan konkurssiin, 2 momentissa tarkoitettu, maksamatta oleva palkkio ja korvaus sekä niille varojen tilittämiseen kertyvä korko maksetaan konkurssissa velkojien maksunsaantijärjestyksestä annetun lain 3 §:ssä tarkoitettujen saatavien jälkeen parhaalla etuoikeudella ja ennen tämän lain 20 a §:ssä tarkoitettuja saatavia.

Tarkempia säännöksiä selvittäjän palkkiosta ja kustannusten korvauksesta annetaan oikeusministeriön asetuksella.

Palkkion ja korvauksen maksatukseen sovelletaan, mitä tuomioistuimessa kuullulle todistajalle valtion varoista maksettavista korvauksista säädetään.

71 §**Selvittäjän korvausvelvollisuus**

Selvittäjä on velvollinen korvaamaan vahingon, jonka hän on tehtävänsä hoitaessaan virheellä tai laiminlyönnillä aiheuttanut velalliselle tai velkojalle taikka takaajalle tai vakuuden asettajalle.

Jos selvittäjänä on yleinen oikeusavustaja, vastaavat valtio ja yleinen oikeusavustaja vahingosta sen mukaan kuin vahingonkorvauslain (412/1974) 3 ja 4 luvussa säädetään. (4.8.2000/714).

10 luku**Takaus- ja vakuusvastuun järjestely ilman velkajärjestelyä****72 §****Takausvastuun järjestely**

Jos yksityishenkilö on muuten kuin liiketoiminnassa tai siihen rinnastettavassa toiminnassa antanut takaussitoumuksen velasta ja hän on tullut sen perusteella maksuvelvolliseksi eikä hän kykene maksamaan velkaa viivytyksettä ilman, että hänen olisi muutettava rahaksi kohtuullista tarvetta vastaava omistusasuntonsa tai muuta perusturvaansa kuuluvaa omaisuutta, voidaan hänelle hänen hakemuksestaan vahvistaa takausvelkaa koskeva 75 §:n mukainen maksuohjelma. Maksuohjelman vahvistamisen edellytyksenä on, että velka tulee sen avulla kokonaisuudessaan suoritetuksi sille 75 §:n 1 momentin mukaan laskettuine korkoineen eikä maksuohjelma vaaranna takaajan muiden sitoumusten täyttämistä.

Takausvastuun järjestelyä ei voida myöntää ilman erityisen painavaa syytä, jos:

- 1) takaaja on tuomittu rikoslain 39 luvun 1–3 §:ssä tai 6 §:ssä tarkoitetusta velallisen rikoksesta taikka on syytteessä tai epäiltyinä tällaisesta rikoksesta;
- 2) hänet on määrätty liiketoimintakieltoon tai liiketoimintakieltoon määräämistä koskeva asia tai sen esitutkinta on vireillä;
- 3) hän on laiminlyönyt 74 §:ssä säädetyn tietojenantovelvollisuutensa; tai
- 4) on perusteltua aihetta olettaa, ettei hän tule noudattamaan maksuohjelmaa.

Mitä tässä luvussa säädetään takaajasta, sovelletaan vastaavasti myös kanssavelalliseen, jonka asema velkasuhteessa on takaajaan rinnastettava ja jolta on vaadittu maksua velan koko maksamatta olevasta määrästä.

73 §**Vakuusvastuun järjestely**

Jos yksityishenkilö on muuten kuin liiketoiminnassa tai siihen rinnastettavassa toiminnassa antanut kohtuullista tarvettaan vastaavan omistusasuntonsa vakuudeksi toisen velasta ja velka on erääntynyt maksettavaksi eikä vakuuden asettajalla ole muuta hänen perusturvaansa kuulumatonta omaisuutta, jonka hän voisi muuttaa viivytyksettä rahaksi velan maksamiseksi, voidaan hänelle hänen hakemuksestaan vastaavin edellytyksin kuin 72 §:ssä säädetään vahvistaa 75 §:n mukainen maksuohjelma siitä osasta velan määrää, jonka vakuuden arvo järjestelyn alkaessa kattaa.

Jos vakuuden asettajalle vahvistetaan tässä luvussa tarkoitettu maksuohjelma, ei vakuutena olevaa omistusasuntoa saa velkojan vaatimuksesta muuttaa rahaksi, jollei 42 §:stä johdu muuta. Maksuohjelman vahvistamisesta huolimatta vakuusoikeus säilyy velkojalla, kunnes vakuuden asettaja on täyttänyt hänelle tämän lain mukaan vahvistetun maksuvelvollisuuden tai velkoja on muutoin saanut täyden suorituksen velasta, siltä osin kuin omistusasunto on siitä vakuutena.

74 §**Takaajan ja vakuuden asettajan tietojenantovelvollisuus**

Takaaja ja vakuuden asettaja on velvollinen antamaan tuomioistuimelle ja velkojalle kaikki tarpeelliset tiedot takaus- tai vakuusvastuun järjestelyn kannalta merkityksellisistä seikoista.

75 §**Takaus- tai vakuusvastuuta koskevan maksuohjelman sisältö**

Maksuohjelmassa takaajan tai vakuuden asettajan muusta kuin perusturvaan kuuluvasta varallisuudesta samoin kuin 5 §:n 1 momentissa tarkoitettua maksuvarasta on osoitettava 72 tai 73 §:ssä tarkoitettua velan suorittamiseen se osuus, jota ei tarvita muiden sitoumusten täyttämiseen niin, että velka sille järjestelyn alkamisesta lukien laskettuine korkolain (633/82) 3 §:n 2 momentin mukaisine korkoineen tulee suoritetuksi enintään viiden vuoden aikana tai, jos velan jäljellä oleva alkuperäinen luottoaika on tätä pitempi, sinä aikana.

Jos velalliselle, jonka velasta takaussitoumus on annettu tai vakuus asetettu, on vahvistettu tämän lain tai yrityksen saneerauksesta annetun lain mukainen maksuohjelma, vahvistetaan tämän pykälän mukainen maksuohjelma sille osalle velkaa, jolle ei kerry suoritusta velalliselle vahvistetun maksuohjelman perusteella.

Takaajan tai vakuuden asettajan on laadittava ehdotus maksuohjelmaksi.

Tässä pykälässä tarkoitettua maksuohjelmasta on soveltuvin osin voimassa, mitä 36, 38, 40, 41, 42, 43 ja 44 §:ssä säädetään. Tuomioistuimien voi määrätä, että takausvastuun järjestelyn myöntäminen edellyttää, että takaaja myöntää takausvelkojalle perusturvaan kuuluvaan omaisuuteen kohdistuvan vakuusoikeuden. Takausvelkaa koskevan maksuohjelman mukainen suoritusvelvollisuus voidaan panna täytäntöön niin kuin suoritukseen velvoittava tuomio. Jos vakuuden asettaja laiminlyö maksuohjelmaan perustuvan suoritusvelvollisuuden, voi vakuusvelkoja käyttää 13 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettuja oikeuksiaan.

76 §**Takaus- tai vakuusvastuun järjestelyn aloittamisen oikeusvaikutukset**

Kun päätös takaus- tai vakuusvastuun järjestelyn aloittamisesta on tehty, ei takaajaan tai vakuutena olevaan omaisuuteen saa tämän vastuun perusteella kohdistaa 13 ja 17 §:ssä tarkoitettua perintä- ja ulosmittauskiellon piiriin kuuluvia toimenpiteitä. Takaajan tai vakuuden asettajan vaatimuksesta kielto voidaan määrätä olemaan voimassa väliaikaisena jo ennen järjestelyn aloittamista. Määräys voidaan antaa velkojaa kuulematta, jos asian kiireellisyys sitä vaatii.

Järjestelyn alkamisen jälkeiseltä ajalta takaaja ei ole velvollinen maksamaan eikä vakuuden arvosta voida periä muuta kuin korkolain 3 §:n 2 momentin mukainen korko.

Jos takaus- tai vakuusvelan järjestelyä koskeva hakemus hylätään, järjestelyn oikeusvaikutusten lakkaamisen osalta on soveltuvin osin voimassa, mitä 22 §:ssä säädetään.

77 §**Menettely tuomioistuimessa**

Takaus- tai vakuusvastuun järjestelyä koskevasta menettelystä tuomioistuimessa on soveltuvin osin voimassa, mitä velkajärjestelyä koskevan hakemuksen käsittelystä säädetään 8 luvussa. Jos se, jonka velasta takaussitoumus on annettu tai vakuus asetettu, on hakenut tämän lain mukaista velkajärjestelyä tai yrityksen saneerauksesta annetun lain mukaista saneerausmenettelyä, hakemus tehdään sille tuomioistuimelle, jossa velallista koskeva hakemus on vireillä.

11 luku**Erinäiset säännökset****78 §****Julkisoikeudellisen velkojan asema velkajärjestelyssä**

Julkisoikeudellisen saatavan haltijalla on oikeus muun lain estämättä suostua tässä laissa tarkoitettuun velkajärjestelyyn taikka sellaiseen vapaaehtoiseen velkajärjestelyyn, joka sisällöltään vastaa tässä laissa säädettyjä periaatteita. Suostumuksesta saa päättää se viranomainen, jolla on toimivalta saatavan perimiseen. Sama koskee vastaavasti julkisyhteisöä, jolla on velalliselta yksityisoikeudellinen saatava.

79 §**Vanhentumisajan ja perimismääräajan suhde velkajärjestelyyn (15.8.2003/745)**

Vanhentumis- ja kanneajan katkeamisesta ja sen vaikutuksesta maksuohjelmassa huomioon otettavaan saatavaan on voimassa, mitä velan vanhentumisesta annetun lain (728/2003) 11 ja 17 §:ssä säädetään. (15.8.2003/745).

Jos velkojan on oikeuden menettämisen uhalla perittävä saatava laissa erikseen säädetyn ajan kuluessa eikä velkaan sovelleta velan vanhentumisesta annettua lakia, tämän ajan umpeen kulumisen velkajärjestelyn tai 21 §:ssä tarkoitetun väliaikaisen kiellon alettua ei estä maksun saamista maksuohjelman nojalla. Jos tähän lakiin perustuva perintä- tai täytäntöönpanokielto lakkaa ilman maksuohjelman vahvistamista tai maksuohjelma raukeaa, tässä momentissa tarkoitettua määräaikaa laskettaessa ei oteta huomioon sitä kalenterivuotta, jonka aikana perintä- tai täytäntöönpanokielto alkoi, eikä sen jälkeistä aikaa sen kalenterivuoden loppuun, jona kielto edellä tarkoitettulla tavalla lakkasi tai maksuohjelma raukesi. (15.8.2003/745).

Jos velkojan on laissa säädetyn etuoikeuden säilyttämiseksi haettava ulosmittausta määrätyn ajan kuluessa, etuoikeuden voimaan saattamiseen sovelletaan vastaavasti, mitä 1 momentissa säädetään oikeudesta maksun saantiin.

Jos tähän lakiin perustuva perintä- tai täytäntöönpanokielto lakkaa ilman maksuohjelman vahvistamista tai maksuohjelma raukeaa, 3 momentissa tarkoitettua määräaikaa laskettaessa ei oteta huomioon täytäntöönpanokiellon alkamisen ja lakkaamisen tai velkajärjestelyn raukeamisen välistä aikaa. Jos ulosottoperintä keskeytyy tähän lakiin perustuvan täytäntöönpanokiellon tai maksuohjelman vuoksi, mainittu aika jätetään vastaavasti ottamatta huomioon etuoikeuden säilymistä arvioitaessa.

79 a § (15.8.2003/745)

Vanhentumisajan ja perimismääräajan suhde vapaaehtoiseen velkajärjestelyyn

Jos velallisen kanssa sovitaan sellaisesta vapaaehtoisesta velkajärjestelystä, joka sisällöltään vastaa tässä laissa säädettyjä periaatteita, velkojalla on 79 §:ssä tarkoitettujen aikojen umpeen kulumisen estämättä oikeus saada maksu velkajärjestelyn ehtojen mukaisesti. Jos kysymys on 79 §:n 2 momentissa tarkoitettusta saatavasta, velkojan on oikeuden menettämisen uhalla perittävä saatavansa viimeistään velkajärjestelyn ehtojen mukaisen maksuajan päättymistä seuraavan kalenterivuoden loppuun mennessä, jollei alkuperäinen määräaika saatavan perimiselle pääty sitä myöhemmin. Muussa tapauksessa vanhentumis- tai kanneajan katsotaan katkenneen, kun velkajärjestelyn ehtojen mukainen maksuaika on päättynyt.

80 §

Salassapitovelvollisuus

Velkoja tai selvittäjä ei saa ilman velallisen suostumusta ilmaista eikä käyttää yksityiseksi hyödykseen velallisen taloudellista asemaa tai henkilökohtaisia oloja koskevia tietoja, jotka hän on saanut tietoonsa velkajärjestelyn yhteydessä taikka siinä yhteydessä, kun velallinen on selvittänyt mahdollisuuksiaan sovintoon. Säännös ei estä velkojaa neuvottelemasta toisten velkojien kanssa velkajärjestelyyn liittyvistä kysymyksistä eikä rajoita velkojan toimenpiteitä velan perimiseksi, jos velkajärjestely hylätään tai maksuohjelma raukeaa.

Mitä 1 momentissa säädetään, koskee myös henkilöä, joka on osallistunut neuvotteluun, jonka tarkoituksena on ollut sovintoratkaisun aikaansaaminen velallisen taloudellisen tilanteen korjaamiseksi ilman velkajärjestelyä.

81 §

Oikeudenkäyntiasiakirjojen käyttö tutkimustarkoituksiin

Jos tässä laissa tarkoitettuun asiaan kuuluvia oikeudenkäyntiasiakirjoja on oikeudenkäynnin julkisuudesta annetun lain (945/1984) tai oikeudenkäynnin julkisuudesta yleisissä tuomioistuimissa annetun lain (370/2007) nojalla määrätty salassa pidettäviksi, tuomioistuin, jossa asia on ollut vireillä, voi tämän estämättä antaa luvan tietojen saamiseen tällaisesta asiakirjasta tieteellistä tutkimusta varten, jos on ilmeistä, ettei tiedon antaminen loukkaa niitä etuja, joiden suojaksi salassapitomääräys on annettu. (30.3.2007/377).

Sillä, joka on tämän pykälän nojalla saanut salassa pidettäviä tietoja, on sama salassapitovelvollisuus kuin asiaan osallisella.

L oikeudenkäynnin julkisuudesta 945/1984 on kumottu L:lla oikeudenkäynnin julkisuudesta annetun lain kumoamisesta 371/2007.

82 § (21.4.1995/627)

Rangaistus salassapitovelvollisuuden rikkomisesta

Rangaistus 80 §:ssä ja 81 §:n 2 momentissa säädetyn salassapitovelvollisuuden rikkomisesta tuomitaan rikoslain 38 luvun 1 tai 2 §:n mukaan, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta.

83 §

Korvausvelvollisuus salassapitovelvollisuuden rikkomisesta

Se, joka tahallaan tai huolimattomuudesta rikkoo 80 §:ssä tai 81 §:n 2 momentissa säädetyn salassapitovelvollisuuden, on velvollinen korvaamaan velalliselle tämän vuoksi aiheutuneen vahingon.

84 § (24.1.1997/63)

Velkojan oikeus eräiden tietojen saamiseen

Maksuohjelman nojalla velkojalla on oikeus salassapitosäännösten estämättä saada veroviranomaiselta velkajärjestelyn kannalta tarpeelliset velallisen verotusta koskevat tiedot sekä tiedot työvoimaviranomaiselta siitä, onko velallinen ilmoittautunut työvoimatoimistoon, onko hänelle tarjottu työtä ja onko hän kieltäytynyt työstä.

Ulosottomies voi, jos siihen on erityistä syytä, velkojan vaatimuksesta maksuohjelman aikana selvittää velallisen taloudellista asemaa noudattaen soveltuvin osin, mitä ulosottolain 3 luvussa säädetään.

UlosottoL 37/1895 on kumottu Ulosottokaarella 705/2007, ks. Ulosottokaari 705/2007 3 luku.

85 §

Sopimukseen perustuvan velkajärjestelyn laiminlyönti ja muuttaminen

Mitä 42 §:ssä säädetään maksuohjelman raukeamisen edellytyksistä ja vaikutuksista, koskee soveltuvin osin sellaisen vapaaehtoisen velkajärjestelyn purkamista, joka sisällöltään vastaa tässä laissa säädettyjä periaatteita. Sopimusehto, jonka mukaan velallisen laiminlyönnin seuraamukset taikka vapaaehtoisen velkajärjestelyn purkamisen edellytykset tai vaikutukset olisivat velallisen kannalta ankarammat kuin 42 §:n mukaan, on mitätön. Sama koskee vastaavasti sopimusta takausvastuun järjestelystä. (29.2.2008/117).

Jos tässä laissa tarkoitettun velallisen ja velkojan kesken on sovittu velkajärjestelystä eikä sopimuksessa ole muuta määrätty, sopimusta voidaan velallisen tai velkojan vaatimuksesta muuttaa vastaavin perustein kuin maksuohjelmaa voidaan 44 §:n 1–3 momentin mukaan muuttaa. Jolleivät osapuolet pääse muutoksesta sopimukseen kahden kuukauden kuluessa siitä, kun muutosvaatimus on saatettu toisen osapuolen tietoon, sopimuksen muuttamista vaatinut osapuoli saa kanteella vaatia tuomioistuimelta päätöstä sopimuksen muuttamisesta. (24.1.1997/63).

86 § (4.8.2000/714)

86 § on kumottu L:lla 4.8.2000/714.

87 § (16.6.2017/366)

Velkajärjestelyrekisteri

Velkajärjestelyrekisteristä säädetään velkajärjestelyrekisteristä annetussa laissa (368/2017).

87 a § (14.5.2010/385)

Tuomioistuimen ilmoitusvelvollisuus

Tuomioistuimen on ilmoitettava velkajärjestelyrekisterin pitämistä varten velkajärjestelyasiassa tekemästään ratkaisusta tiedot Oikeusrekisterikeskukselle.

Tuomioistuimen velvollisuudesta tehdä ilmoitus merkitsemällä ratkaisusta tieto oikeushallinnon valtakunnallisen tietojärjestelmän ratkaisu- ja päätösilmoitusjärjestelmään säädetään tarvittaessa

oikeusministeriön asetuksella. Merkinnän tekemiseen sovelletaan, mitä oikeushallinnon valtakunnallisesta tietojärjestelmästä annetussa laissa (372/2010) ja sen nojalla säädetään.

Silloin kun asiassa sovelletaan 45 a §:ää, tuomioistuimen on viipymättä ilmoitettava Patentti- ja rekisterihallitukselle kaupparekisteriin merkitsemistä varten 21 §:ssä tarkoitetun väliaikaisen kiellon määräämisestä ja velkajärjestelyn aloittamisesta sekä maksuohjelman vahvistamisesta ja asian käsittelyn päättymisestä muun syyn vuoksi. Ilmoituksesta annetaan tarkempia säännöksiä oikeusministeriön asetuksella. (19.12.2014/1123).

Ks. OMa ilmoituksesta kaupparekisteriin yksityishenkilön velkajärjestelyasiassa 1382/2014. L oikeushallinnon valtakunnallisesta tietojärjestelmästä 372/2010 on kumottu L:lla oikeushallinnon valtakunnallisesta tietovarannosta 955/2020.

87 b § (19.12.2014/1123)

Merkintä kaupparekisteriin elinkeinotoiminnan velkojen järjestelystä

Jos elinkeinon- tai ammatinharjoittaja on merkitty kaupparekisteriin, Patentti- ja rekisterihallituksen on 87 a §:ssä tarkoitetun ilmoituksen perusteella tehtävä viipymättä kaupparekisteriin merkintä väliaikaisen kiellon määräämisestä ja velkajärjestelyn aloittamisesta sekä maksuohjelman vahvistamisesta ja asian käsittelyn päättymisestä muun syyn vuoksi. Merkinnästä tulee ilmetä päätöksen tehnyt tuomioistuin sekä ajankohta, jolloin päätös tehtiin.

88 § (16.6.2017/366)

Asetuksenantovaltuus

Sen lisäksi mitä muualla tässä laissa säädetään, valtioneuvoston asetuksella säädetään:

- 1) tuomioistuimen velvollisuudesta hankkia kiinteistöä koskevia selvityksiä;
- 2) tuomioistuimen velvollisuudesta toimittaa hakemuksen liitteet velkojille;
- 3) ulosottomiehen velvollisuudesta tehdä ilmoituksia rekisteriviranomaisille;
- 4) 41 §:ssä tarkoitetusta menettelystä ulosotossa.

12 luku

Voimaantulosäännökset

89 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan 8 päivänä helmikuuta 1993.

Toimenpiteisiin lain täytäntöönpanemiseksi voidaan ryhtyä jo ennen lain voimaantuloa.

Ennen tämän lain voimaantuloa syntyneen vakuusvelan osalta ei voida alentaa maksuohjelman vahvistamisen jälkeiseen velan luottoaikaan kohdistuvia luottokustannuksia siltä osin kuin vakuuden arvo olisi velkajärjestelyn alkaessa riittänyt kattamaan velan pääoman sekä mainittujen luottokustannusten kokonaismäärän nykyarvon.

HE 183/92, LaVM 14/92

Muutossäädösten voimaantulo ja soveltaminen:

31.1.1995/113:

Tämä laki tulee voimaan 15 päivänä helmikuuta 1995.

HE 250/94, LaVM 20/94

21.4.1995/627:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä syyskuuta 1995.

HE 94/93, LaVM 22/94, SuVM 10/94

24.1.1997/63:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä helmikuuta 1997.

Tämän lain 9 a §:ää ja 10 §:n 1–4 kohtaa ei kuitenkaan sovelleta, jos hakemus on tullut vireille 11 päivänä lokakuuta 1996 tai sitä aikaisemmin. Tällöin sovelletaan kuitenkin yksityishenkilön velkajärjestelystä annetun lain tämän lain voimaan tullessa voimassa ollutta 30 §:n 2 momenttia. Tämän lain 70 §:n 1 momenttia ei sovelleta, jos maksuohjelmaehdotus on toimitettu asiaan osallisille ennen lain voimaantuloa.

Tämän lain säännöksiä maksuohjelman muuttamisesta ja raukeamisesta sovelletaan, jos maksuohjelman muuttamista tai raukeamista koskeva asia on vireillä kärjäoikeudessa tämän lain voimaan tullessa eikä päätöksen antamispäivää ole ilmoitettu tai jos asia tulee vireille tämän lain tultua voimaan. Muutoksenhakutuomioistuimessa sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä maksuohjelman muuttamista ja raukeamista koskevassa asiassa, joka on ennen tämän lain voimaantuloa ratkaistu alemmassa tuomioistuimessa ja sellaisessa asiassa myös kärjäoikeudessa, jos asia on muutoksenhakutuomioistuimesta palautettu kärjäoikeuteen.

Jos maksuohjelma on vahvistettu ennen tämän lain voimaantuloa, on velallisen maksuvelvollisuudesta voimassa mitä tämän lain 40 §:n 1 momentissa säädetään ja maksuohjelman täytäntöönpanokelpoisuudesta ja täytäntöönpanosta mitä 42 §:n 1–3 momentissa säädetään.

Tämän lain 31 a §:ää ei sovelleta, jos päätös velkajärjestelyn aloittamisesta on tehty ennen lain voimaantuloa.

Tämän lain 61 §:n 1 momentin säännöstä määräajasta maksuohjelman raukeamista koskevan hakemuksen tekemiseksi ei sovelleta, jos maksuohjelma on päättynyt ennen lain voimaantuloa.

Tämän lain 43 a §:ää ei sovelleta, jos velallinen on kuollut ennen lain voimaantuloa.

HE 180/1996, LaVM 19/1996, EV 236/1996

6.2.1998/110:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä kesäkuuta 1998.

HE 132/1997, LaVM 17/1997, EV 231/1997

1.4.1999/462:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä joulukuuta 1999.

HE 146/1998, LaVM 20/1998, EV 234/1998

21.5.1999/648:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä joulukuuta 1999.

HE 30/1998, HaVM 31/1998, EV 303/1998

4.8.2000/714:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä syyskuuta 2000.

Tällä lailla kumottavassa 62 §:n 2 momentissa tarkoitettua korvausta maksetaan ennen tammikuun 1 päivää 2001 järjestetystä velkaneuvonnasta.

HE 37/2000, TaVM 16/2000, EV 92/2000

30.8.2002/772:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2003.

Asia, joka on tullut vireille ennen tämän lain voimaantuloa, käsitellään tuomioistuimessa noudattaen tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

HE 32/2001, LaVM 12/2002, EV 97/2002

30.12.2002/1273:

1. Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2003.
2. Tätä lakia sovelletaan, jos velkajärjestelyhakemus tai muu velkajärjestelyä koskeva asia on vireillä käräjäoikeudessa tämän lain voimaan tullessa eikä päätöksen antamispäivää ole ilmoitettu, tai jos asia tulee vireille lain tultua voimaan. Jos tällaisessa vireillä olevassa asiassa on vaadittu maksuohjelman muuttamista tai raukeamista, asiassa sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita menettelysäännöksiä, mutta lisäsuoritukset voidaan määrätä maksettaviksi sellaisellekin velkojalle, joka ei ole esittänyt sitä koskevaa vaatimusta. Muutoksenhaku tuomioistuimessa sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä, jos asia on ennen tämän lain voimaantuloa ratkaistu alemmassa tuomioistuimessa ja sellaisessa asiassa myös käräjäoikeudessa, jos asia on muutoksenhaku tuomioistuimesta palautettu käräjäoikeuteen. Palautetussa asiassa sovelletaan kuitenkin tämän lain 10 a §:ää.
3. Tämän lain 4 §:n 2 momenttia sovelletaan, jos maksuohjelma on vahvistettu tämän lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaan, ja velallisen maksuvara lasketaan uudelleen muutettaessa maksuohjelmaa tämän lain voimaantulon jälkeen.
4. Tämän lain 7 §:n 3 momenttia sovelletaan, jos maksuohjelma on vahvistettu ennen tämän lain voimaantuloa eikä sen kesto ole ennen tämän lain voimaantuloa päättynyt. Tämän lain 7 §:n 3 momenttia ei sovelleta, jos ennen tämän lain voimaantuloa vahvistettuun maksuohjelmaan ei sisälly lisäsuoritusvelvollisuutta koskevia määräyksiä. Tällöin sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa ollutta 7 §:n 3 momenttia.
5. Jos velalliselle on maksuohjelmassa vahvistettu lisäsuoritusvelvollisuus tämän lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten nojalla, lisäsuoritusvelvollisuudesta on voimassa kertaluonteisten suoritusten osalta tämän lain voimaantulosta alkaen ja muilta osin 1 päivästä tammikuuta 2003 alkaen, mitä tämän lain 35 a §:ssä säädetään. Kertaluonteisiin suorituksiin perustuvaa lisäsuoritusvelvollisuutta laskettaessa on otettava huomioon myös sellaiset suoritukset, jotka velallinen on saanut ennen tämän lain voimaantuloa, mutta joita ei maksuohjelman mukaan ollut vielä tilitettävä velkojille. Mitä edellä säädetään maksuohjelmassa vahvistetusta lisäsuoritusvelvollisuudesta, sovelletaan vastaavasti, jos velallisen ja velkojan välisessä, yksityishenkilön velkajärjestelystä annetun lain 85 §:ssä tarkoitetussa sopimuksessa on sovittu tämän lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaisesta lisäsuoritusvelvollisuudesta.
6. Tämän lain 41 §:n 2 momenttia sovelletaan, vaikka maksuohjelma on vahvistettu ennen tämän lain voimaantuloa.
7. Jollei velalliselle ennen 1 päivää helmikuuta 1997 vahvistettuun maksuohjelmaan sisälly lisäsuoritusvelvollisuutta koskevia määräyksiä ja velallisen maksukyky olennaisesti paranee, maksuohjelmaa voidaan muuttaa tämän lain voimaan tullessa voimassa olleiden 44 §:n säännösten mukaisesti ja velalliselle voidaan tällöin määrätä tämän lain 35 a §:ssä tarkoitettu lisäsuoritusvelvollisuus.
8. Tämän lain 49 §:n 4 momenttia sekä 61 a ja 62 §:ää sovelletaan, jos velalliselle ennen tämän lain voimaantuloa vahvistetussa maksuohjelmassa on määrätty lisäsuoritusvelvollisuus. Jos velkoja vaatii lisäsuorituksen määrän vahvistamista, ennen lain voimaantuloa kertyneitä lisäsuorituksia voidaan velallisen vaatimuksesta alentaa sellaisten seikkojen nojalla, joiden perusteella maksuohjelmaa voitaisiin tämän lain 44 §:n 1 momentin nojalla muuttaa. Jos maksuohjelma on päättynyt ennen tämän lain voimaantuloa, velkoja voi 61 a §:n 1 momentissa säädetyn määräajan estämättä vaatia lisäsuorituksen vahvistamista kahden vuoden kuluessa tämän lain voimaantulosta.
9. Jos velallinen ja velkoja ovat ennen tämän lain voimaantuloa tehneet yksityishenkilön velkajärjestelystä annetun lain 85 §:ssä tarkoitetun sopimuksen eikä sopimuksessa ole muuta määrätty, velalliselle voidaan

velallisen maksukyvyyn parantumisen vuoksi maksuohjelman muuttamisen sijasta määrätä tämän lain 35 a §:n mukaan lisäsuoritusvelvollisuus. Menettelystä on voimassa, mitä mainitun 85 §:n 2 momentissa säädetään.

HE 98/2002, LaVM 20/2002, EV 194/2002

27.6.2003/691:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä maaliskuuta 2004.

HE 216/2001, LaVM 34/2002, EV 305/2002

15.8.2003/745:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2004.

HE 187/2002, TaVM 28/2002, EV 278/2002

8.12.2006/1088:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2007.

Jos velalliselle on vahvistettu lisäsuoritusvelvollisuus tämän lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten nojalla, lisäsuoritusvelvollisuudesta on voimassa 1 päivästä tammikuuta 2006 alkaen, mitä tämän lain 35 a §:n 3 momentissa säädetään. Mitä edellä säädetään maksuohjelmassa vahvistetusta lisäsuoritusvelvollisuudesta, sovelletaan vastaavasti, jos velallisen ja velkojan välisessä lain 85 §:ssä tarkoitettussa sopimuksessa on sovittu tämän lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaisesta lisäsuoritusvelvollisuudesta.

Tämän lain 43 a §:ää sovelletaan, jos velallinen kuolee tämän lain voimaantulon jälkeen.

HE 30/2006, LaVM 13/2006, EV 146/2006

30.3.2007/377:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä lokakuuta 2007.

HE 13/2006, LaVM 24/2006, EV 269/2006

29.2.2008/117:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä maaliskuuta 2008.

Jos velkajärjestely perustuu ennen tämän lain voimaantuloa vahvistettuun maksuohjelmaan, velkojan oikeutta saada maksu saatavalleen maksuohjelman mukaisesti ei estä se, että velka muutoin vanhentuisi ulosottokaaren 2 luvun 27 §:n nojalla. Velkojalla on vastaavasti oikeus saada ennen tämän lain voimaantuloa vahvistetun maksuohjelman mukaisesti maksu myös silloin, kun vanhentuminen koskee sellaista velkaa, josta velallinen tai hänen vakuudeksi antamansa omaisuus vastaa takauksen, panttauksen tai muun syyn perusteella. Mitä tässä momentissa säädetään, sovelletaan myös, jos maksuohjelmaehdotus on toimitettu asiaan osallisille ennen lain voimaantuloa.

Mitä 2 momentissa säädetään, koskee myös sellaista ennen lain voimaantuloa sovittua vapaaehtoista velkajärjestelyä, joka sisällöltään vastaa yksityishenkilön velkajärjestelystä annetussa laissa säädettyjä periaatteita.

Mitä tämän lain 42 §:n 4 momentissa säädetään, sovelletaan myös, jos velallisen maksuohjelman raukeamista koskeva asia on vireillä tuomioistuimessa lain tullessa voimaan.

Mitä 85 §:n 1 momentissa säädetään, sovelletaan myös ennen lain voimaantuloa tehdyn vapaaehtoisen velkajärjestelyn purkamisen edellytyksiin ja vaikutuksiin.

HE 178/2007, LaVM 2/2008, EV 2/2008

22.12.2009/1612:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 2010.

HE 24/2009, YmVM 10/2009, EV 206/2009

14.5.2010/385:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä joulukuuta 2010.

HE 102/2009, LaVM 2/2010, EV 21/2010

24.6.2010/632:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä elokuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa vahvistettuihin maksuohjelmiin ja maksuohjelmiin, joita koskeva maksuohjelmaehdotus on toimitettu asiaan osallisille ennen tämän lain voimaantuloa, sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

HE 52/2010, LaVM 11/2010, EV 98/2010

19.12.2014/1123:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2015.

Tämän lain 9 a §:n 1 momenttia, 10 §:n 2, 3, 7, 8 ja 11 kohtaa sekä 10 a §:ää sovelletaan, jos velkajärjestelyhakemus tai muu velkajärjestelyä koskeva asia on vireillä käräjäoikeudessa tämän lain voimaan tullessa eikä päätöksen antamispäivää ole ilmoitettu, tai jos asia tulee vireille lain tultua voimaan. Muutoksenhakutuomioistuimessa sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä, jos asia on ennen tämän lain voimaantuloa ratkaistu alemmassa tuomioistuimessa ja sellaisessa asiassa myös käräjäoikeudessa, jos asia on muutoksenhakutuomioistuimesta palautettu käräjäoikeuteen.

Tämän lain 20 a §:ää ja 70 §:n 5 momenttia sovelletaan, jos velkajärjestely on aloitettu tämän lain tultua voimaan.

Tämän lain 31 §:n 3 momenttia, 32 §:n 2 momentin 2 kohtaa, 49 a §:ää, 52 §:n 3 momenttia, 52 a §:ää, 54 §:n 2 momentin johdantokappaletta sekä 4 ja 5 momenttia, 62 a §:n 2 momenttia ja 64 §:n 1 momenttia sovelletaan, jos velkajärjestelyä koskeva asia tulee vireille käräjäoikeudessa tämän lain tultua voimaan.

Jos velalliselle on vahvistettu lisäsuoritusvelvollisuus tämän lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten nojalla, lisäsuoritusvelvollisuuteen sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 2015 tämän lain 35 a §:n 3 ja 5 momenttia.

Tämän lain 41 §:n 2 momenttia sovelletaan, vaikka maksuohjelma on vahvistettu ennen tämän lain voimaantuloa.

HE 83/2014, LaVM 12/2014, EV 156/2014

16.6.2017/366:

Tämä laki tulee voimaan 26 päivänä kesäkuuta 2017. Lain 87 ja 88 § tulevat kuitenkin voimaan vasta 26 päivänä kesäkuuta 2018.

Tällä lailla kumotaan 26 päivästä kesäkuuta 2018 yksityishenkilön velkajärjestelystä annetun asetuksen (58/1993) 7–10 §.

Tämän lain 1 §:n 4 momenttia ei sovelleta, jos päätös velkajärjestelyn aloittamisesta on tehty ennen tämän lain voimaantuloa.

[HE 12/2017](#), LaVM 6/2017, EV 40/2017, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2015/848 (32015R0848); EUVL L 141, 5.6.2015, s. 19

12.1.2018/26:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä marraskuuta 2019.

[HE 97/2017](#), VaVM 26/2017, EV 182/2017

25.5.2022/389:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 2022.

Jos velkajärjestelyhakemus tai muu velkajärjestelyä koskeva asia on vireillä kärjäoikeudessa tämän lain voimaan tullessa ja päätöksen antamispäivä on ilmoitettu, 9 ja 9 a §:n, 10 §:n 9 ja 10 kohdan, 45 a §:n 1 momentin ja 45 b §:n asemasta sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä. Muutoksenhakutuomioistuimessa sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä, jos asia on ennen tämän lain voimaantuloa ratkaistu alemmassa tuomioistuimessa, ja sellaisessa asiassa myös kärjäoikeudessa, jos asia on muutoksenhakutuomioistuimesta palautettu kärjäoikeuteen.

Ennen tämän lain voimaantuloa vahvistettuihin maksuohjelmiin ja maksuohjelmiin, joita koskeva maksuohjelmaehdotus on ensimmäisen kerran toimitettu asiaan osallisille ennen tämän lain voimaantuloa, sovelletaan 30 §:n ja 31 §:n 4 momentin asemasta tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Jos lisäsuoritusvelvollisuus on täytettävä ennen tämän lain voimaantuloa, sovelletaan 35 a §:n 5 momentin asemasta tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Tämän lain voimaan tullessa voimassa ollutta 35 a §:n 7 momenttia sovelletaan lisäsuoritusvelvollisuuteen 31 päivään joulukuuta 2022.

[HE 238/2021](#), LaVM 4/2022, EV 51/2022

[Finlex](#) > [Lainsäädäntö](#) > [Ajantasainen lainsäädäntö](#) > [Vuosi 1993](#) > [25.1.1993/57](#)

Finlex ® on oikeusministeriön omistama oikeudellisen aineiston julkinen ja maksuton Internet-palvelu.

Finlexin sisällön tuottaa ja sitä ylläpitää Edita Publishing Oy. Oikeusministeriö tai Edita eivät vastaa tietokantojen sisällössä mahdollisesti esiintyvistä virheistä, niiden käytöstä käyttäjälle aiheutuvista välittömistä tai välillisistä vahingoista tai Internet-tietoverkossa esiintyvistä käyttökatkoista tai muista häiriöistä.